

Gazeta învățămîntului

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XV nr. 720

vineri 13 septembrie 1963

8 pagini 25 bani

Din nou la școală!

COSTIN NĂDEJDE
adjunct al ministrului Învățămîntului

Începem un nou an școlar. Cu forțe proaspete, profesori și elevi s-au reîntors din vacanță gata pentru o activitate intensă. Li primesc clasele curate, laboratoarele bine înzestrate, cărțile și rechizitele noi, îi întâmpină pretutindeni cele mai bune condiții de muncă. Istoria României nu ne oferă nici un exemplu care să illustreze așa preocuparea pentru școală și pentru slujitorii ei credincioși ca aceea manifestată în statul nostru socialist. Miliardele de lei alocate pentru trebuințele învățămîntului, miile de clase noi construite în toate colțurile țării, cele peste 17.500.000 manuale distribuite gratuit elevilor grăiesc de la sine despre deosebita grijă pe care o poartă partidul și statul nostru dezvoltării și înzestrării școlii.

Numeroasele distincții acordate de către partid și guvern — chiar zilele acestea zăresc — au anunțat înaltele distincții cu care a fost răsplătită activitatea rodnică a unor învățători și profesori din școlile de cultură generală — arată cu cită atenție și prețuire sînt priviți astăzi cei ce se ocupă de pregătirea tineretului.

Acestei griji îi răspund învățătorii și profesorii, elevii și părinții prin hotărîrea de a îmbunătăți continuu procesul de învățămînt și educație, de a întrece succesele obținute anul trecut în munca instructiv-educativă, astfel încît școala să țină mereu pasul cu rapida înaintare ce are loc în toate compartimentele vieții din patria noastră. Membrii corpului didactic sînt gata, încă din prima zi de școală, pentru o activitate susținută și conștiințioasă, în care să dea mereu mai mult și mai bine.

Cerințele etapei pe care o străbatem în desăvîșirea construcției socialiste pun în fața celor ce slujesc școala sarcina de a acorda o neslăbită atenție conținutului muncii lor, le cer o exigență sporită în ce privește calitatea lecțiilor, a lucrărilor practice, activităților educative. Fiecare lecție bună, fiecare acțiune educativă izbită, constituie un adaos de preț la edificiul pe care îl înălțăm pe tărîmul vieții școlare, în folosul patriei. Acest lucru cere fiecărui învățător, fiecărui profesor să se ocupe cu slăbiciune de pregătirea lecțiilor, a materialelor care le ilustrează, să caute metodele cele mai potrivite și mai științifice de muncă în îndurările elevilor, să se îngrijească necontenit de adîncirea și lărgirea propriei lor pregătiri ideologico-politice și de specialitate.

În același timp, este necesar să crească exigența față de calitatea cunoștințelor elevilor, știut fiind că eforturile pentru ridicarea conținutului lecțiilor dau rezultate reale numai atunci cînd sînt dublate de strădaniile școlărilor de a învăța bine, de a-și însuși în profunzime tot ce li se predă. Să-i învățăm deci pe elevi să lucreze sistematic și mai ales, să-i ajutăm să înțeleagă că învățătura este îndatorirea lor de competență față de societate.

Nu putem considera însă că ne-am împlinit datoria față de școală dacă am avut în vedere doar îmbogățirea bagajului de cunoștințe al elevilor. Căci acesta va putea să fie cu adevărat pus în valoare numai dacă ne străduim să-i educăm astfel pe copii încît, atunci cînd vor deveni mări, să pună în slujba patriei toate cunoștințele, toată capacitatea lor de muncă, să servească cu devotament poporul. Aceasta înseamnă că fiecare învățător sau profesor este chemat să cultive cu grijă conștiința copiilor și tinerilor, înarmîndu-i cu concepția științifică despre societate, făcîndu-i să înțeleagă îndatoririle lor față de popor, dezvoltîndu-le respectul și dragostea față de oamenii muncii. Avem pentru aceasta la dispoziție lecțiile, orele de dirigiență, activitățile educative din școală și din afara ei, cărora trebuie să le îmbogățim neîncetat conținutul, să le sporim capacitatea de a influența convingerile și sentimentele școlărilor.

În munca educativă este foarte necesară o strînsă legătură cu organizațiile U.T.M. și de pionieri din școală. Aceste organizații ajută mult la creșterea conștiinței școlărilor, la formarea unui puternic curent de opinie împotriva celor — nu mulți la număr — care-și neglijează îndatoririle, vin cu lecțiile neînvățate, nu-și scriu temele, întîrzie sau lipsesc nemotivat de la lecții sau de la alte activități inițiate de școală. Folosindu-ne de opinia colectivă, să-i învățăm pe elevi să aprecieze în mod just activitatea lor proprie și a colegilor lor, să vadă în exigența noastră sporită față de ei dorința de a-i pregăti și a-i forma pe măsura cerințelor epocii contemporane.

Experiența fiecărui învățător și profesor a demonstrat cît de importantă este colaborarea cu familia, atragerea acesteia în rezolvarea problemelor educative care stau în fața școlii. Pentru a lărgi participarea părinților, a tuturor cetățenilor la educarea celor mici, colectivele pedagogice fruntașe folosesc și sprijinul întreprinderilor, al instituțiilor care, cu ajutorul școlilor, pun tot mai des în discuția salariaților variatele aspecte pe care le prezintă educarea copiilor în familie, pe stradă, în localurile publice. Să nu scăpăm deci din vedere aportul părinților, al tuturor cetățenilor în educarea copiilor, în formarea atitudinii lor disciplinate și conștiințioase față de îndatoririle lor școlare și obștești.

Ministerul Învățămîntului, continuînd preocuparea pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, a acordat și anul acesta o mare atenție îmbunătățirii conținutului programelor, planurilor, manualelor școlare, cărților de literatură pedagogică și de specialitate menite să vină în ajutorul învățătorilor și profesorilor. Multe îmbunătățiri s-au adus în acest domeniu și datorită sprijinului larg primit din partea corpului didactic. Nu există regiune, am spune chiar că aproape nu există raion de unde să nu fi venit

(Continuare în pag. a 2-a)

Întîlnire după vacanță

O înaltă prețuire a activității depuse pe tărîmul învățămîntului și culturii

Solemnitatea decorării unor oameni de știință, profesori și învățători

Caldă, impresionantă manifestare! Participanții — oameni de știință și cultură, profesori și învățători din întreaga țară — își vor aminti cu emoție de această zi, în care înalte distincții au răsplătit activitatea rodnică depusă pentru înflorirea culturii noastre socialiste, pentru educarea cetățenilor de mîine ai patriei. O zi deosebită în viața fiecăruia dintre ei și totodată o nouă expresie a prețuirii de care se bucură în țara noastră slujitorii științei, învățămîntului, culturii.

În preajma orelor 12 se aflau în marea sală a Palatului R.P. Romîne peste 300 de invitați, veniți din toate colțurile țării — din Capitală, din orașele de provincie, din satele din nordul Moldovei, din Banat și din Dobrogea, din Valea Bistriței și din Munții Apuseni. Faptul că, alături de figuri proeminente ale culturii noastre, academicieni și profesori universitari, se aflau tineri învățători și profesori — mulți dintre ei foști studenți ai celor dintîi — exprima într-o imagine vie unitatea strînsă în care toate generațiile intelectuale noastre muncesc, umăr la umăr, pentru înfăptuirea politicii partidului de necontenită dezvoltare culturală a țării.

În sală se înfiripă discuții; despre munca fiecăruia, despre problemele de dezvoltare a științei, despre apropiata deschidere a noului an școlar. Cînd treci de la un grup la altul, urechea surprinde crîmpie de fraze — despre metode și experiențe în munca de instruire, despre școlile noi, cu linia lor arhitectonică luminoasă, care-și vor deschide porțile, despre înzestrarea laboratoarelor,

despre manualele școlare gratuite. Profesori și învățători mai vîrstnici evocă între ei amintiri din anii de odinioară, despre condițiile grele în care trebuiau să-și desfășoare activitatea în timpul regimului burghezo-moșieresc, cînd învățătorii erau — așa cum scria Mihail Sadoveanu — „niște apostoli care au îndurat sărăcia și batjocura, care au trecut printr-un viitor de nemulțumiri și vorbe grele”.

În anii noștri profesiunea de învățător a dobîndit un prestigiu și condiții materiale de nevisat pentru dascălul de odinioară. Astăzi, învățătorul, profesorul, animați de un profund patriotism, de conștiința nobilei meniri pe care le-a lăsat-o poporul plămădesc un lucru viu, de o rară frumusețe, călăuzesc un proces în continuă înnoire, ca viața însăși — procesul formării omului nou, constructor conștient și entuziast al socialismului. „Statul și partidul arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul învățătorilor — încredințază învățătorilor milioanele de cetățeni de mîine; le încredințază misiunea de a forma, începînd cu școala elementară, cetățeni de tip nou, oameni noi ai societății socialiste. Ce răspundere mare pentru învățători și totodată ce cinste înaltă!”.

„Este ora 12. Întîmpinați cu aplauze îndelungate intră în sală tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnăraș, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, Ilie Murgulescu, președintele Academiei R. P. Romîne, Ștefan Bălan, ministrul Învățămîntului.

Se dau citire decretelor de decorare. Se apropie spre a primi înalte distincții oameni de cultură care au în urma lor decenii de bo-

gată și prodigioasă activitate științifică, care și-au adus din plin contribuția la dezvoltarea unor ramuri ale științei și tehnicii în țara noastră, au crescut generații de specialiști ai economiei și culturii.

Sînt apoi invitați să primească titlurile de „Profesor Emerit” și „Învățător Emerit” cadre didactice care s-au distins prin priceperea și devotamentul cu care lucrează în învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic din țara noastră.

Titlul de „Profesor Emerit al Republicii Populare Romîne” a fost acordat următorilor profesori: Margareta Ailincăi, prof. de fizicochimie la școala medie „Zoa Kosmodemianskaia” din București; Gheorghe A. Achiței, prof. de matematică la școala medie nr. 2 din Deva; Irina Boldișor, prof. de științe naturale la școala medie „Unirea” din Tg. Mureș; Maria Bordea, prof. de limba romînă la Centrul școlar de cooperatie din Buzău; Teodor Clîndea, prof. de istorie din Cluj; Dumitru Crăciun, prof. de limba romînă la școala medie nr. 1 din Rm. Sărat; Petre Drăgoescu, prof. de limba latină din București; Olimpia Gheorghiu, prof. de matematică la școala medie nr. 5 din București; Octavian Halunqa, prof. de matematică din București; Smaranda Hortopan, profesor de matematică la Grupul școlar „Iosif Rânghel” din București; Andrei Kloss, prof. de limba germană la școala medie nr. 1 din Medias; Viorica Lecca, prof. de limba franceză la școala medie „I. L. Caragiiale” din București; Lucian Mănescu, prof. de

(Continuare în pag. a 2-a)

In numele profesorilor vorbește Alex. Obadă, profesor de limba română la Școala medie nr. 1 „Ștefan cel Mare” din Suceava

O înaltă prețuire a activității depuse pe tărîmul învățămîntului și culturii

Solemnitatea decorării unor oameni de știință, profesori și învățători

(Urmare din pag. 1-a)

matematică la școala medie „Nicolae Bălcescu” din Rm. Vilcea; Margareta Moșneaga, prof. de științele naturale la școala medie nr. 2 din Ploiești; Silvia Negreanu, prof. de educație fizică la școala medie nr. 20 din București; Alexandru Obadă, prof. de limba română la școala medie nr. 1 „Ștefan cel Mare” din Suceava; Panait Oprea, prof. de geografie la școala medie nr. 1 din Bacău; Constantin Papacostea (Pajură), prof. de geografie din București; Avram I. Popa, prof. ing. la Centrul școlar agricol din Turda; Dezideriu Răfain, prof. de matematică-fizică la școala medie „Dr. Petru Groza” din Odorhei; Ion Sbierea, prof. de fizico-chimie la școala medie nr. 1 „Ștefan cel Mare” din Suceava; Ortensia Suhan, prof. de geografie la școala medie „Dragoș Vodă” din Cimpulung-Moldovenesc; Dumitru Săvoiu, prof. de istorie-geografie la școala medie nr. 3 din Tr. Severin; Mihai Temian, prof. ing. la Grupul școlar „Steagul Roșu” din Brașov; Eugenia Taranțu, prof. de fizico-chimie din Cluj; Margareta Vartic, prof. de istorie la școala de 8 ani nr. 152 din București.

Titlul de „Învățător Emerit al Republicii Populare Romine” a fost acordat următorilor învățători: Constantin Arsene, învățător la școala de 8 ani nr. 3 din Pitești; Dumitru Bălan, învățător la școala de 8 ani din Tudora-Fălticeni; Matilda Butnăreanu, învățătoare la școala pedagogică din Constanța; Constantin Cristescu, învățător la școala medie din Curtea de Argeș; Grigore Chirilă, învățător la școala de 8 ani din Carei; Ion Curelaru, învățător la școala din Berești-Oltețu; Marin Dobre, învățător la școala de 8 ani din Selimbăr-Sibiu; Nicolae Fîru, învățător din Timișoara; Constantin Ignat, învățător la școala de 8 ani din Șerbești-Bacău; Zoe Ionescu, învățătoare la școala medie nr. 3 din Ploiești; Florica Jelescu, învățătoare la școala de 8 ani nr. 5 din Constanța; Victor Lupu, învățător la școala de 8 ani nr. 5 din Galați; Ion Maftei, învățător la școala de 8 ani din Brijceni-

Roman; Traian Moise, învățător la școala medie din Rupea; Ecaterina Pace, învățătoare la școala de 8 ani nr. 166 din București; Teodor Petrilă, învățător, inspector la Secțiunea de învățămînt a Sfatului popular al regiunii Crișana; Ștefan Popescu, învățător, inspector la Ministerul Învățămîntului; Elisabeta C. Preoteșcu, învățătoare la școala de 8 ani din Moșteni-Gilort; Gheorghe Păuna, învățător la școala de 8 ani din Vilsănești-Argeș; Ion Roșianu, învățător, inspector la Ministerul Învățămîntului

★

„Decoratiile și celelalte distincții au fost decernate. În cuvîntul tovarășul Ion Gheorghe Maurer care transmite celor decorați calde felicitări din partea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Populare Romine, a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej personal.

Referindu-se la decorarea unui mare număr de profesori și învățători vorbitorul a subliniat că partidul și guvernul, întregul popor dau o înaltă prețuire muncii pline de abnegație și devotament desfășurate de cadrele didactice — detașamentul cel mai numeros al intelectualității noastre — rezultatelor îmbucurătoare pe care le obține școala noastră în formarea tinerei generații, în însușirea de către tineretul nostru a comorilor științei și culturii și în educarea lor în spiritul dragostei și devotamentului față de patrie, față de cauza socialismului.

În încheiere, tovarășul I. Gh. Maurer a urât celor prezenți multă sănătate și noi succese în muncă, exprimîndu-și convingerea că oamenii de știință, profesorii și învățătorii decorați vor munci cu elan sporit, înmulțind rezultatele bune, îndreptățind înalta încredere de care se bucură.

Din rîndul membrilor Academiei R. P. Romine decorați a luat cuvîntul acad. Gh. Mihoc.

Mulțumind pentru răsplătirea anilor mulți puși în slujba școlii și pentru dragostea cu care partidul și guvernul înconjoară munca celor ce lucrează în învățămînt, profesorul Alexandru Obadă a exprimat angajamentul profesorilor cărora

li s-a conferit „Ordinul Muncii” sau titlul de „Profesor Emerit” — de a depune și pe viitor toate eforturile pentru a da tinerilor cunoștințe temeinice, pentru a-l educa în spiritul dragostei de patrie, de partid, spre a fi demni constructori ai socialismului și ai comunismului în patria noastră.

În dese rînduri au fost subliniate cu aplauze cuvintele înimoase ale învățătorului Constantin Arsene, care a vorbit în numele învățătorilor distinși cu „Ordinul Muncii” sau titlul de „Învățător Emerit”.

Condițiile minunate de muncă și de viață create de regimul nostru democrat-popular, flacăra veșnic vie și deschizătoare de drumuri noi a cuvîntului partidului, exemplul eroice noastre clase muncitoare — iată izvorul din care ne-am tras seva și ne-am căliț — a spus vorbitorul. Nu uităm și nu putem să uităm că dacă astăzi ne bucurăm de această mare cinstire — aceasta se datorește faptului că soarta noastră, a patriei, a întregului popor, se află în mina sigură a Partidului Muncitoresc Român. Sintem ferm convinși că aceste distincții au o semnificație mult mai largă. Ele dovedesc prețuirea de care se bucură în țara noastră munca tuturor învățătorilor din Republica Populară Română, care, ca și noi, și-au închinat toate forțele și capacitatea lor pentru a face din copiii patriei socialiste de astăzi oamenii de încredere ai societății comuniste de mâine. Vă asigurăm că și în viitor, ca și pînă acum, ne vom consacra toate forțele pentru educarea comunistă a tinerei generații din patria noastră scumpă, pentru răspîndirea în mase a științei și culturii, pentru victoria cauzei partidului, cauza socialismului și comunismului.

„Solemnitatea s-a încheiat. Dar căldura, emoția dăinuie în sufletul participanților. Întorcîndu-se la locurile lor de muncă, răspîndindu-se în toate colțurile țării, ei vor duce bucuria acestui moment sărbătoresc pentru întreaga noastră intelectualitate, care, cu noi puteri, cu o nouă însuflețire, va munci pentru ca știința, cultura, învățămîntul din Republica Populară Română să urce noi trepte de înflorire.

Preocuparea noastră de frunte

În aceste zile, un mare număr de elevi, echivalînd cu populația școlară a unui oraș de mărime mijlocie, va începe învățătura în școlile noi, zvelte și luminoase, construite pentru ei în ultimul timp în Capitala patriei noastre. În cartierul blocurilor din Giulești, pe străzile Grădina Bordei, Sergent Nițu Vasile, Ghica Tei și Maior Zlătescu își deschid acum pentru prima oară porțile cinci școli medii cu cîte 24 săli de clasă; alte zece noi localuri de școli s-au înălțat în ultimul timp în strada Pucheni-Trandafiri, pe șoseaua Gării Cățelu, în cartierul Tudor Vladimirescu, la Popești Leordeni, Cetatea Voluntărească, Slobozia, Bobești, Jilava, Sintești și Tinganu. Noile școli construite constituie încă o imagine puternică a ritmului general în care se desfășoară construcțiile în orașul București sînt în același timp o dovadă grăitoare a desfășurării cu succes a revoluției culturale din țara noastră.

Preocupările noastre, întreaga noastră putere de muncă s-a concentrat, în lunile de vacanță spre înlăturarea măsurilor menite să asigure celor aproape 200.000 de elevi ai școlilor de 8 ani și medii din Capitală, o pregătire cît mai înaltă, la nivelul cerințelor puse de desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră. Măsurile luate recent de Ministerul Învățămîntului cu privire la îmbunătățirea planurilor de învățămînt, a programelor și manualelor școlare, experiența pozitivă acumulată de învățătorii și profesorii fruntași constituie premise importante pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a muncii de instruire și educare comunistă a tinerei generații.

În rîndurile corpului didactic din Capitală, ca și ale aceluia din întreaga țară, există o strădanie continuă spre îmbunătățirea propriei pregătiri ideologico-politice și de specialitate, spre perfecționarea măiestriei pedagogice. Numai în vara acestui an peste 500 de profesori și învățători din orașul nostru, s-au prezentat la examenul de definitivare, iar alte sute au urmat cursurile de perfecționare organizate de I.P.C.D.

DIN NOU LA ȘCOALĂ!

(Urmare din pag. 1-a)

observații și propuneri pe marginea acestor materiale. Este o datorie patriotică a fiecărui învățător și profesor să studieze în continuare, cu atenție, conținutul lucrărilor elaborate în folosul școlii, să le verifice în practică și să facă propuneri pentru continuarea lor îmbunătățire. În felul acesta vom putea pune la îndemîna celor ce lucrează în învățămînt auxiliare utile, care să-i sprijine cît mai larg în muncă.

Aceeași grijă este necesar să manifeste fiecare învățător și profesor pentru conținutul muncii din școala în care lucrează. Trebuie înlăturată tendința unora de a nu se ocupa decît de îmbunătățirea activității și pregătirii proprii, lipsa de atenție pentru calitatea muncii celor din jur, pentru rezolvarea justă a problemelor pe care le ridică instruirea și educația în școala respectivă. Directorii școlilor sînt chemați, la rîndul lor, să ceară cît mai des ajutorul învățătorilor și profesorilor din colectivul de care răspund, pentru că numai astfel vor izbîti în strădaniile lor de a îmbunătăți munca din școală, de a lua cele mai indicate măsuri în acest scop.

Ne aflăm la începutul unui nou an de muncă. De felul cum vor porni la drum, de devotamentul și dragostea pe care le vom arăta cauzei nobile a instruirii și educării tinerei generații depind rezultatele pe care le vom putea înfățișa la sfîrșitul acestui an școlar.

Urez tuturor celor ce slujesc școala să dobîndească în activitatea lor succeso tot mai mari, pe măsura înalțelor înlăturări ale patriei noastre socialiste.

București. Ei au arătat un mare interes în special pentru studierea problemelor privitoare la educația comunistă a elevilor și la întărirea legăturilor întregii munci didactice cu practica, cu viața. În noul an școlar, uzinele și fabricile din Capitală vor deveni și mai mult o școală a pregătirii elevilor pentru viață. Participînd la lecții în care vor putea vedea nemijlocit cum se aplică în producție cunoștințele științifice studiate de ei în clasă, efectuînd lucrări practice alături de muncitorii evidențiați în întrecerea socialistă, elevii vor dobîndi deprinderi prețioase pentru munca și studiile lor de mai tîrziu, vor învăța să aprecieze valoarea muncii creatoare de bunuri materiale, se vor desăvîrși ca oameni adevărați ai societății noastre socialiste.

Este semnificativ și simbolic faptul că acum, în preajma deschiderii unui nou an școlar, partidul și guvernul au acordat o nouă și înaltă prețuire muncii didactice, decernînd titlul de „profesor emerit” și „învățător emerit” precum și ordine și medalii unui număr însemnat de membri ai corpului didactic. Ne mîndrim cu faptul că mulți din aceștia — ca de pildă Margareta Ailincăi, Olimpia Gheorghiu, Smaranda Hortopan, Viorica Lecca, Silvia Negreanu, Margareta Vartic, Ecaterina Pace și alții lucrează în școlile orașului nostru. Exemplul muncii lor, care a primit în aceste zile înalta prețuire a partidului și guvernului, constituie un puternic stimul pentru munca tuturor învățătorilor și profesorilor din Capitală.

Începem munca noului an școlar sub semnul marilor înlăturări care caracterizează întreaga viață a patriei noastre socialiste și sintem hotărîți să muncim astfel încît el să însemne o nouă și puternică verigă în creșterea tinerei generații, un important pas mai departe în realizarea nobilei sarcini ce ne-a fost încredințată de partid.

SOFIA PUȘCAȘU

Șeful Secției de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei

Citind o revistă amuzantă în sala de lectură a școlii „Frații Buzzești” din Craiova

VISEZ

să mi se dea-napoi copilăria

CONSTANTIN PRISNEA

Puține, foarte puține lucruri sînt necesare, sînt suficiente pentru a învia un trecut. Oricît ar fi el de confundat în întuneric, în adîncuri. Oricît s-ar fi așternut peste dînsul lepezurile grele ale anilor. O pagină de caiet îngălbenită, adeseori mai puțin decît atît, o boare ce adică și, vrei nu vrei, copilăria îți iese înaintea. Cu toate nezasurile ce ne-au înconjurat această copilărie, bătrîni fiind, luînd pildă de la Horațiu, slăvim acele vremuri. Pentru că și copilăria mea și copilăria celor de-o seamă cu mine și mai bătrîni rămîne, pentru noi toți, o comoră a amintirilor, o avere incomensurabilă.

Cine nu-și amintește de primul său dascăl, de prima sa plăcuță de piatră, de primul său abecedar, de primele slove silabisite, de primul său caiet „dictando” sau cu pătrățele?

De la marele clasic al scrisului nostru Ion Creangă, care-și amintește „ce chilie durată s-a făcut la poarta bisericii, pentru școală” și de părintele Ioan „care umbra prin sat din casă în casă, împreună cu bădița Vasile a Iliaaiei” și „sfîtuia pe oameni să-și deie copiii la învățătură”, de „Calul Bălan” și de „Sfîntul Nicolai”, pînă la celălalt mare clasic, Mihail Sadoveanu, care aducea domnului Trandafir acel nepieritor omagiu închinat întregii noastre învățătorimii, toți scriitorii noștri și-au amintit de acei ce le-au pus prima oară „plumbul” în mină și cartea înaintea ochilor.

Ion Ghica își amintea de dascălul Chiosea — bătrînul cu antereu de calemcheriu... care „se plimba pe dinaintea băieților înarmat cu o vargă lungă, arzînd cînd pe unul cînd pe altul, după cum i se părea...”. Mărturisirile lui Ghica sînt și ele totuși pline de dragoste și recunoștință pentru „acei bieți dascălași, care au fost depozitarii limbii și naționalității noastre” și care „duceau o viață zdruncinată, plină de privațiuni și de coate-sparte, fără bene merenti, fără recompense naționale, fără pensii și parapensii; plătiți ca vai de ei cu un codru de pîine, trăiau și mureau necunoscuți...”.

Alți scriitori au zugrăvit și altfel unele din practicile ticăloase ale unora dintre dascălii școlii de altă dată: Caragiale într-un „*Padagog de școală nouă*” sau Delavrancea în „*Domnul Vucea*”; „Pe «binișor» îl trăgea de urechi, lui «rău» îi trăgea la palmă, cu linia

lată, cu nuiuaș sau chiar cu linia în patru muchi, cînd se făcea foc”.

Dar să terminăm cu literatură.

Miine se deschid porțile tuturor școlilor noastre. Zeci de mii de profesori și milioane de școlari, întorși din vacanță, din tabere, de la munte și de la mare, vor face să freacă din nou curțile și clădirile vechi și noi ale școlilor care s-au dichisit în așteptarea redeschiderii anului școlar.

Ca întotdeauna, reînfrînarea cu școala va fi prilej de noi emoții și bucurii, pentru profesori ca și pentru elevi. Clasele parcă ar fi căpătat o lumină nouă, cu pereții strălucitori de albeața varului proaspăt, cu dușumelele „lună”, cu băncile lustruite pe care așteaptă milioanele de cărți pregătite din vreme. Școala va începe să funcționeze și-n această toamnă de aur sub un soare căruia parcă îi pare rău că se îndepărtează de meleagurile noastre.

Tot miine se vor deschide și porțile școlilor din Franța, sub alt cer, sub altă zodie, în alte condiții. Și cu toate că ministrul învățămîntului a declarat de curînd că „învățămîntul de gradul întâi — școlile primare — nu va mai ridica nici un fel de probleme, nici de localuri nici de cadre”, situația nu pare să fie chiar așa. Chiar dacă în anul școlar ce vine vor frecventa cursurile 43 000 de elevi mai puțin decît în anul trecut.

Cuvintele ministrului francez au stîrnit și mai mult îngrijorare în rîndurile părinților și ale profesorilor, care nu de mult au făcut o grevă de 24 de ore în întreaga Franță, pentru a atrage atenția asupra faptului că școala se va deschide în aceleași condiții mizerabile în care s-a închis. Mii de școlari se vor înalța în aceleași școli dărăpănate, întunecate sau între scîndurile barăcii din cartierul Champigny, care de douăzeci de ani se numește „școală”. Ziarul din care mi-am extras informația continuă: „Cu cît cînim, dezinteres și lipsă de preocupare pot fi considerate „situații normale” zecile de clase rămase fără profesori?”.

Dar lucrurile acestea nu sînt caracteristice numai școlii din Franța. Pretutîndeni în lumea capitalistă școala este o cenușă ce plutește oalele sparte ale unor regimuri în care omul este o marfă și nu capitalul cel mai prețios.

De aceea, la deschiderea

anului școlar în patria mea, la această sărbătoare către care profesorii se îndreaptă, pentru a adăuga la munca întregului popor elanul, dragostea și devotamentul lor pentru educația și cultura milioanele, către care tineretul nostru se grăbește pentru a sorbi într-un an nou de eforturi și bucurii noi cunoștințe și învățături, pregătindu-se pentru ziua de miine, gîndurile lor se îndreaptă astăzi către acea care le-a pregătit condițiile în care începe noul an școlar în țara noastră: Partidul Muncitoresc Român.

Parafrazînd pe un scriitor francez, aș spune că dirigitorii noștri nu fac greșeala pe care o făceau unii dintre educatori, de a uita că și ei înșiși au fost o dată copii.

Într-o vreme îndrăgisem pe Adalbert von Chamisso pentru „*Extraordinara poveste a lui Peter Schlemihl*”. Astăzi, după atîția ani, doresc odată cu poetul german: „Visez să mi se dea-napoi copilăria, îmi clatin capul înălbî”.

Manuale noi

G Î N D U R I
L A
I N C E P U T
D E
A N

C u v î n t c ă t r e c e i c a r e î n c e p ș c o o l a

DEMOSTENE BOTIȘ

Acum, în ceasul cînd se deschid în țară ușile a mii și mii de școli și brațele a sute și mii de profesori pentru a întâmpina în prag tinerețea, speranța și bucuria zilei de miine, am fost ispitit să adresez celor care încep azi o muncă nouă sau reîncep una întreruptă, o scrisoare deschisă, fără adresă, adică cu sute de mii de adrese. Dar scrisoarea nu ar fi satisfăcut dorința fierbinte a unui contact direct, căci ea nu e întovărășită de lumina ochilor, de căldura privirii, de sinceritatea glasului.

M-am gîndit, de aceea, să le vorbesc de la om la om, nu ca rînd adunări, ci fiecăruia în parte, cu glasul și privirile, cu zîmbetul elocvent al feței și cu acea comunitate a apropierii care o fi fost limbajul desăvîrșit al omului de dinainte de grai. Să-mi închipui așa dar o clipă că aceasta ar fi cu puțință, că m-aș putea multiplica aievea, pentru a cunoaște chipul fiecărui elev în parte, pentru a mă uita în ochii lui spre a vedea, în seninul lor cristalin, înfăptuirile anului 2000, pentru a-i vorbi prieteneste (poate plimbîndu-ne alături, la umbra școlilor nou clădite), așa cum îi vorbește învățătorul sau profesorul lui, despre rostul omului pe pămînt.

I-aș aminti de grutățile generațiilor din trecut, de inteligențele care s-au stins în adormire în satul sau tîrgul natal, fără a putea cunoaște nimic din ceea ce ar fi dorit alt de mult să cunoască. Fii fericit, i-aș spune, că te-ai născut în anii libertății, în anii încrederii și ai marilor înfăptuiri, că mintea ta nu poartă amintirile degradării, ale umilințelor pe care le-au suferit odinioară părinții și bunicii tăi, că sufletul nu-ți este întinat de nici o opresiune și viața de nici o lipsă.

Tu te-ai născut și crești într-o vreme cînd, la fel cu fiecare copil, ai pe lingă părinții tăi de acasă, încă unul puternic, bun, înțelept, partidar, care te are sub ocrotirea lui, care nu precupește nimic pentru a-ți face o viață fericită.

Tu te-ai născut și crești într-un timp în care comorile științei au început să dea roade minunate, în care știința luminează tot mai larg și mai puternic tainele îndărătnice ale naturii. Ție îți revine cîntecul mare — pe care o aveau altă dată, în închipuirea oamenilor neștiutori și plini de teamă, doar zeii — de a continua să cunoști mai departe o lume nouă, și ție îți va fi dată și bucuria de a te folosi de binefacerile ei.

Tu, care ai pus în spate pentru întia oară geanta cu cărți și caiete, să știi că în literele și numerele pe care le vei învăța, cînd vei ști să le folosești și să le îmbini cu dibăcie și deșteptăciune, stă cheia a tot ce încă omul n-a descoperit pînă acum. Dar pentru a minui și tu odată această cheie și a descuia tainele încă neumblate, trebuie să înveți cu strășnicie, cu toată puterea, toată viața, pentru a ști tot ce se cunoaște pînă la tine și ce anume mai este de făcut. Trăiește în tine, așa mic precum ești, un mic gemens viu a acelei forțe uriașe care duce omenirea mereu mai departe.

Ai înaintea ta, fără stavili ridicato de alții, drumul deschis spre cele mai înalte culmi ale științei, culturii și artei. Succesul tău, viitorul tău, măsura contribuției tale la fericirea poporului tău sînt în tine, depind numai de tine, de rîvna cu care vei învăța, de dragostea pe care o va trezi în tine cartea.

Prin lupte de sute de ani, duse de mii și mii de eroi, s-a putut cuceri înșirîșit acest drept al tău, de a putea să înveți, de a putea să aspiți și să atingi cele mai înalte piscuri. Bucură-te de acest dar al înaintașilor tăi, al istoriei. Și gîndește-te că și astăzi, în vremea noastră, doi din cinci copii de pe globul pămîntesc nu știu a scrie și a citi, că trăiesc în întuneric, fără a cunoaște nimic din frumusețile și adevărurile lumii în care s-au născut.

Învăță!

În sala de clasă luminoasă, partidul te așteaptă cu brațul de cărți noi. Îți aduce fructul binefăcător al tuturor veacurilor, partidar al simbului care, încolțit în mintea ta, va da noi roade pentru fericirea tuturor.

Tu, adolescent în mintea căruia aurora strălucește luminînd întinderi nesfîrșite, ca soarele pe imensitatea mării, ai gustat din fructul minunat al învățării, ai simțit bucuria fără egal a cunoașterii. Indemnul meu na poate însemna decît o cinstire a învățării tale, o prețuire a idealului măreț pe care ți l-ai ales. Tu dai liniște și încredere, conștiinței trecerii mele. Dragostea ta de carte, frămîntarea ingeniozității tale îmi sînt garanția viitorului, îmi dau siguranța unei continuități, a unei perpetuări a progresului patriei noastre și a omenirii întregi.

Învăță!

Și la vîrsta aceasta, cînd ia contur toată structura ta spirituală, învață și dragostea de oameni, spiritul de solidaritate cu toate neamurile pămîntului, cu toți cei ce muncesc oriunde ar trăi ei, căci toți sîntem tovarăși de lucru pe același șantier al unei lumi noi, al progresului continuu.

Urăște războiul ca cel mai mare dușman al omului, cel care a rărit, cu cruzime și fără rost, rîndurile strămoșilor tăi. Luptă pentru pace! Adu-ți în ajutor entuziasmul și energia ta.

Ești dator înaintașilor tăi să duci cît mai departe cuceririle lor.

★

Ți-am spus vorbe de prieten! Vorbe care vor să se adauge muncii frumoase pe care o duc minunații, harnicii tăi profesori, în fața cărora mă închin.

Tututor, spor la muncă!

Consfătuirile raionale

Exigență față de elevi și față de noi înșine

Consfătuirea învățătorilor și profesorilor din raionul 30 Decembrie a făcut cunoscute numeroase rezultate pozitive obținute pe linia educării comuniste a elevilor ca urmare a muncii susținute și pline de răspundere dusă de corpul didactic. Dezbaterile au relevat că în anul școlar trecut a existat o preocupare mai evidentă pentru întărirea conținutului educativ al lecțiilor, al activităților în afară de clasă și de școală, astfel încât acestea să contribuie în mai mare măsură la formarea concepției materialist-dialectice a elevilor, la educarea lor în spiritul dragostei și devotamentului față de patrie și popor, față de cauza clasei muncitoare.

Referatul prezentat în consfătuire a fost citit de către prof. Mircea Cucu, șeful secției de învățământ a raionului, a menționat — printre învățătorii și profesorii care au căutat asiduu mijloace de sporire a efectului educativ al lecțiilor — pe prof. Cecilia Popovici, prof. Camelia Popescu, prof. Silvia Rădulescu, prof. Marieta Sava ș. a. Au fost evidențiate de asemenea, pentru preocuparea pe care au arătat-o pentru adâncirea conținutului activităților în afară de clasă și extrașcolare, colectivele pedagogice de la școlile de 8 ani nr. 5, nr. 11, nr. 12, de la școlile medii nr. 5, nr. 7, nr. 28 ș. a.

Ca efect al grijii învățătorilor și profesorilor pentru creșterea nivelului de educație al celor mici s-a îmbunătățit situația la învățătură — elevii înțelegând tot mai mult că aceasta este principala lor îndatorire față de patrie și societate. Totodată s-au îmbunătățit disciplina și comportarea copiilor în școală și în afara ei. În general, atitudinea și faptele elevilor vădese dragoste față de partid și clasa muncitoare, recunoștință pentru minunatele condiții de studiu și odihnă ce le sînt create, admirație pentru marile înfăptuiri ce au loc în anii noștri.

Consfătuirea s-a oprit și asupra aspectelor negative din activitatea unor învățători și profesori, aspecte care pot avea repercusiuni nefavorabile asupra profilului moral al elevilor.

Există încă învățători și profesori care nu folosesc posibilitățile oferite de lecții pentru educarea școlărilor, sau care substituie argumentarea științifică temeinică prin lozinci și fraze declarative. De asemenea, mai sînt învățători, profesori, cadre pedagogice ajutoare care nu se interesează de dezvoltarea și comportarea elevilor, de atitudinea lor față de școală și muncă. Așa se face, de exemplu, că la Casa de

copii nr. 1 unii copii plecau zilnic în oraș fără ca pedagogii să-i întrebe măcar unde se duc.

Mai sînt și profesori — puțini la număr — care, prin atitudinea lor, nu oferă școlărilor exemple demne de urmat. Este, bunăoară, cazul profesorilor Aurelian Cochină, Lucia Stănculescu, Vasile Buzban și Aurelian Dranga de la Școala de muzică nr. 2, sau Paul Velixar de la Școala nr. 4, care se comportă întocmai ca niște pedagogi de școală veche. Alții, ca învățătoarea Suzana Garbi nu sînt drepiți cu copiii, acordînd premii după alte criterii decît cel al nivelului de cunoștințe și al purtării.

Alte referatului cit și discuțiile au subliniat importanța exemplului personal al pedagogului, care trebuie să aibă, în toate împrejurările, o comportare exemplară, să fie cinstit și principial, iar între vorbele și faptele lui să existe o deplină concordanță. Numai astfel vom putea influența puternic școlarii pe coordonatele stabilite de sarcinile educației comuniste.

Foarte util a fost faptul că în referat și în discuții s-a insistat asupra necesității de a se asigura unitatea de cerințe și frontul comun al pedagogilor din școală, acestea fiind considerate esențiale pentru succesul măsurilor pe care le luăm. Prof. Iulian Utto și-a exprimat printre altele, părerea că unitatea de cerințe ar trebui realizată nu numai în cadrul unei școli, ci al tuturor școlilor iar cerințele stabilite să fie „păzite” cu fermitate de către fiecare profesor și învățător, indiferent dacă este vorba de elevul său ori de acela al unui coleg din altă școală. Aceste cerințe — au precizat o serie de alți vorbitori — nu trebuie să se oprească numai la faptul dacă elevul poartă uniforma, ci să aibă în vedere întreaga lui comportare, pentru a spori efectul muncii educative din școli. S-a afirmat, de pildă, că se simte nevoia unor măsuri mai categorice în legătură cu vizionarea spectacolelor de către elevi, întrucît aceștia se orientează adeseori nu atît spre cele recomandate de școală, cît spre cele care au o mai mare reclamă de stradă. Experiența a relevat că, de multe ori, vizionarea la întîmplare a spectacolelor se soldează cu efecte negative, contrare celor pe care le exercită școala.

În același timp, a reieșit necesitatea ca învățătorii și profesorii să nu se rezume numai la formularea unor cerințe unice, dar să și controleze sistematic respectarea lor,

îndeplinirea sarcinilor puse în fața școlărilor. Foarte just au precizat profesorii Teodor Burcescu, Iulian Utto ș. a. că lipsa de fermitate și concesiile față de elevi sînt dăunătoare pentru modul în care îi formăm, că pedagogul trebuie să folosească nu numai sistemul de recompense, dar și cel de pedepse, care poate avea un important rol educativ dacă este aplicat în spiritul pedagogiei noi. În legătură cu aceste probleme s-a precizat în mod just că nu este indicat ca profesorii să fie îngăduitori cu elevii buni — de exemplu, nu este bine să nu le pună o notă slabă dacă i-au găsit cu lecția nepregătită (pentru a nu le „strica media”), în timp ce elevilor slabi nu le dau zece cînd răspund pentru această notă (pentru „a-i determina să învețe mai mult”). Învățătorii și profesorii trebuie să fie la fel de exigenți cu toți elevii și să-i aprecieze în activitatea lor în mod obiectiv. Aceasta îi va mobiliza, de bună seamă, mai mult la străduințe pentru rezultate cît mai bune.

Prof. Lucia Birnea, directoarea Școlii de 8 ani nr. 12, s-a oprit printre altele, în intervenția sa, la spiritul de răspundere ce trebuie dezvoltat la școlari, paralel cu obișnuința de a-și îndeplini conștiințios sarcinile. Vorbitorul a arătat că a urmărit în munca sa de îndrumare și control, felul cum se ocupă colectivul didactic de cultivarea spiritului de răspundere al elevilor în îndeplinirea sarcinilor pe care le primesc. Prof. Teodor Burcescu a mers mai departe cu această idee, formulînd necesitatea unor preocupări sporite pentru realizarea opiniei colective în rîndul elevilor. Cînd profesorul reușește să obțină aceasta, cînd nu numai el, dar și întreaga clasă sau cel puțin o bună parte a ei ia atitudine fermă și nepărtinitoare față de copiii cu abateri, atunci efectul educativ obținut este cu mult mai mare.

Exigență față de elevi și față de noi înșine — aceasta a fost cerința — exprimată direct sau indirect — care a străbătut dezbaterile consfătuirii învățătorilor și profesorilor din raionul 30 Decembrie. O cerință intrinsecă, dacă avem în vedere că datoria de competență a fiecărui pedagog în etapa actuală este să pregătească pe elevi foarte bine, la un nivel superior și să-i educe pentru societatea în care vor trăi, societate călăuzită după principii comuniste.

ANA COSMIN

În orașul Brașov

Profesorii și învățătorii din Brașov au desprins din consfătuirea raională numeroase concluzii însemnate pentru îmbunătățirea muncii lor.

În cadrul ședinței plenare, secția orașenească de învățământ a prezentat un referat în care a fost analizată munca educativă din școli în anul 1962—1963. Ilustrat larg cu exemple concrete, referatul a scos în evidență rolul pe care l-au avut în îmbunătățirea educației tineretului a dunașile deschise inițiate de organizațiile de partid pentru analiza muncii desfășurate pe această linie, contribuția adusă de inspectori, de conducătorii școlilor, de diriginți. Au fost evidențiate îndeosebi rezultatele pozitive înregistrate la școlile medii nr. 1 și nr. 4, la Școala de 8 ani nr. 5 etc.

Luînd cuvîntul în cadrul dezbaterilor, numeroși învățători și profesori au vorbit despre experiența lor în

munca educativă. De pildă, tov. Ioan Negrea a arătat, pe baza unor exemple concrete, că și cele mai „grele” clase pot fi aduse la nivelul celor fruntașe, dacă munca educativă este sistematică și dacă la ea participă deopotrivă tot personalul didactic. Tov. Elena Vătafu, a împărtășit experiența ei privitoare la educația estetică a elevilor. Învățătoarea Maria Hadnagy a vorbit despre procedeele educative folosite la clasele mici etc.

În a doua zi a consfătuirii învățătorii și profesorii au discutat, pe secții, despre rezultatele obținute în predare, stabilind sarcinile ce se desprind pentru viitorul an școlar. De asemenea, ei au prelucrat măsurile Ministerului Învățămîntului privind îmbunătățirea programelor și manualelor școlare pentru anul de învățămînt 1963—1964.

P. MAG.

Analiză aprofundată

Lucrările desfășurate în secția de limbă și literatură română a consfătuirii corpului didactic din orașul Craiova au dat profesorilor de specialitate din acest oraș prilejul să analizeze pe larg rezultatele muncii lor în anul școlar trecut.

Pe baza unor observații multilaterale și a unui studiu aprofundat, referatul prezentat în secție a reușit să releve numeroasele laturi pozitive ale activității profesorilor, cît și unele deficiențe ale acesteia, asupra îndreptării cărora va trebui să se insiste în viitor. S-au arătat în referat, bunăoară, succesele obținute în predarea cunoștințelor de istoria literaturii, în legarea lecțiilor de limbă română de cele ale altor discipline etc. Totodată, au fost criticate unii profesori care nu dau suficientă atenție exprimării corecte a elevilor, nu fac suficiente exerciții gramaticale. Referatul a subliniat că, pentru înlăturarea unor asemenea lipsuri în anul școlar care începe, va fi necesar să se acorde mai multă atenție corijării greșelilor pe care elevii le săvîrșesc atunci cînd se exprimă oral sau în scris, utilizării într-o cît mai largă măsură a analizelor gramaticale și a exercițiilor practice care dau posibilitate elevilor să aplice în practica vorbirii și scrierii cunoștințele teoretice de limbă română.

Un spațiu larg a fost acordat în referat și problemelor privitoare la structura lecțiilor de limbă și literatură română, la utilizarea unor metode și procedee adecvate specificului obiectului și particularităților de vîrstă ale elevilor din diferite clase etc.

Luînd cuvîntul în cadrul dezbaterilor din consfătuire, numeroși profesori au apreciat utilitatea referatului și l-au completat cu date din propria lor activitate.

Profesoara Elena Neacșu de la Școala medie nr. 3, de pildă, vorbind despre necesitatea de a se utiliza în predare metode și procedee diferențiate, a arătat că nu numai tipul de lecție, dar și nivelul clasei, compoziția acesteia trebuie să determine alegerea mijloacelor pe care le folosește profesorul. Pornind de aici, profesoara a relatat că mai sînt încă unii elevi care nu știu să trateze în chip științific problemele privitoare la conținutul operelor literare și care în loc să le analizeze se rezumă doar la a prezenta subiectul lor. Neîndoindu-se, a observat tovarășa Neacșu, aceasta se află în strînsă legătură cu modul cum profesorul respectiv a știut să-și aleagă metodele de predare în strînsă legătură cu specificul clasei cu care lucrează.

Reluînd aceeași problemă, profesorul Dumitru Vancea, inspector la Secția de învățămînt a orașului Craiova, s-a oprit îndeosebi la două aspecte. El a subliniat necesitatea ca în analiza operelor literare în

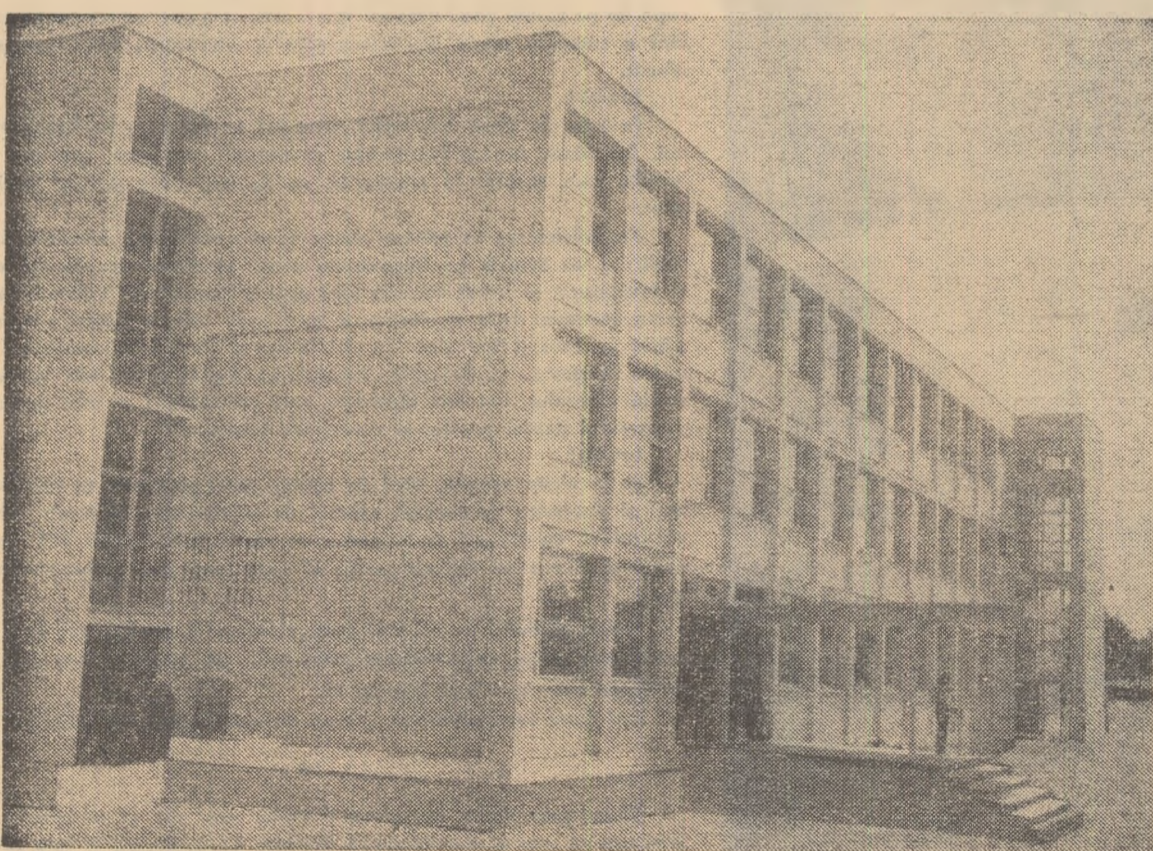
proză să se insiste mai mult asupra mesajului ideologic al acestora, a fondului lor de idei și asupra relațiilor dintre personaje. Pe de altă parte, tovarășul Vancea a arătat că va fi necesar ca profesorii să se oprească mai stăruitor asupra problemelor de stil și de tehnică a compoziției, probleme care, după ce au fost studiate pe larg în clasa a VIII-a, trebuie să rămînă ulterior un auxiliar prețios și indispensabil al analizelor efectuate cu elevii. Vorbind despre însemnătatea analizelor literare, ca mijloc de consolidare a cunoștințelor de teorie a literaturii și de familiarizare a elevilor cu utilizarea practică a acestora, inspectorul a subliniat și necesitatea de a nu se neglija exercițiile aplicative de gramatică. Referîndu-se la unele lecții la care a asistat în timpul anului școlar trecut, el a arătat că, în majoritatea cazurilor acolo unde cunoștințele gramaticale ale elevilor sînt lacunare sau modul cum se exprimă ei este defectuos, deficiențele se explică în primul rînd prin aceea că profesorii nu dau suficientă atenție exercițiilor aplicative și insistă în mod nejustificat asupra însușirii mecanice a definițiilor.

Participanții la discuții au făcut și unele propuneri demne de luat în seamă. S-a insistat astfel asupra necesității ca manualele să oglindescă într-un chip mai fidel evoluția literaturii române contemporane și s-a subliniat că se mai întîlnesc în unele manuale inadvergente și omisiuni care prejudiciază asupra bunei desfășurări a procesului de învățămînt. S-a arătat de exemplu că, deși comedia „Mielul turbat” de Aurel Baranga a apărut încă în 1959 într-o ediție revizuită, manualele continuă să prezintă forma primei ediții.

Referîndu-se la examenele de maturitate care au avut loc în vara acestui an profesorul Cheorghie Firănescu de la Școala medie nr. 2 a insistat asupra inconvenientelor pe care le atrage după sine lipsa unei unități de vedere în stabilirea subiectelor pentru examinarea orală. Ca atare tov. Firănescu a propus ca pe viitor subiectele să fie stabilite de un colectiv de profesori pentru toate școlile din regiune.

Ultima parte a ședinței a fost consacrată prezentării instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului cu privire la îmbunătățirea programelor școlare ca și discuțiilor pe marginea unei programe model, care a dat profesorilor posibilitatea să stabilească în mod concret felul cum vor folosi noile instrucțiuni ale ministerului, astfel încît să asigure caracterul logic, sistematic al cursului, să-i înarmeze pe elevi cu cunoștințe temeinice.

OCTAVIAN BUZESCU

O elegantă școală nouă în cartierul Giulești din Capitală.

Consfătuirile raionale

În strînsă legătură cu producția

Siderurgiștii marii cetăți a oțelului și fontei de la Hunedoara pregăteau în clipele acelea noi șarje de metal incandescent, noi laminare care vor deveni curînd mașini și agregate moderne pentru industria noastră în plin avînt de dezvoltare. Metalurgiștii uzinelor „Victoria” din Călan turnau în forme alte ufașe organe de mașini. Minerii de la Ghelar și Teliuc scoteau din adînc sute de tone de minereu. Întreaga această puternică pulsație a Hunedoarei și a localităților care o înconjoară răzbătea parcă și aici, în consfătuire, din cuvîntul profesorilor. Se poate spune că toate discuțiile lor s-au desfășurat sub semnul înaltei răspunderi pe care fiecare om devotat școlii, o simte pe umerii săi — răspunderea pregătirii cadrelor chemate să ducă mai departe înfăptuirile de astăzi.

Cu deosebit interes au ascultat învățătorii și profesorii prezenți la consfătuirea din orașul Hunedoara cele spuse în referatul secției orășenești de învățămînt cu privire la educația prin muncă și pentru muncă a elevilor, ca și relațiile privind rezultatele activității acestora în întreprinderi. Astfel, s-a arătat că la Școala medie din Hunedoara, elevii claselor a IX-a, care au făcut practica în atelierul de întreținere de pe lângă oțelăria Siemens Martin și în atelierul central de reparații al Combinatului siderurgic, au reușit, spre sfîrșitul anului școlar, să execute independent, sub îndrumarea muncitorilor-instructori, numeroase piese necesare întreținerii și reparării agregatelor. La rîndul lor, elevii claselor a X-a, care au făcut practica în atelierul mecanic al secției de reparații electrice și în secția de construcții metalice, și-au însușit valoroase deprinderi practice de lăcătușerie și cunoștințe temeinice privind principiile de construcție și funcționare a agregatelor siderurgice și metalurgice, tehnologia modernă de producție introdusă în acest sector și, mai ales conducerea automată a mașinilor și instalațiilor.

Rezultatele rodnice dobîndite pe această linie se datorează în mare parte colaborării strînse ce s-a stabilit între școală și Combinatul siderurgic. Ca urmare a acestei colaborări, combinatul a acordat o deosebită însemnătate instruirii practice a elevilor, delegînd doi ingineri care s-au preocupat în special de predarea tehnologică și desenului tehnic și de îndrumare în uzină a elevilor.

Participanții la consfătuire au relevat de asemenea orientarea pozitivă, în strînsă legătură cu specificul producției locale, a cercurilor tehnico-științifice ale elevilor. Astfel, la cercurile de chimie s-au dezbătut în special probleme legate de procesele chimice din industria siderurgică. Elevii au construit numeroase machete și planșe ilustrînd fenomenele chimice din furnale și din secțiile coceriei, unde au loc rectificarea, desulfurarea, debenzolarea cocsului metalurgic. De asemenea, au fost construite machete privind obținerea diferitelor tipuri de fontă și feroaliaje și s-au alcătuit colecții de materiale obținute la cocerie, la furnale și la oțelării.

Întreaga această activitate a avut rezultate deosebit de pozitive în a dîncirea cunoștințelor tehnico-științifice ale elevilor, iar contactul permanent și nemijlocit cu marile unități industriale din localitate și cu muncitorii evidențiați au determinat ridicarea generală a nivelului muncii educative din școli.

Rezultate remarcabile în pregătirea pentru muncă a elevilor au obținut, așa cum s-a arătat la consfătuire și Grupul școlar al Combinatului siderurgic din Hunedoara și Școala profesională a Uzinelor „Victoria” din Călan. Cei doi absolvenți din ultima promoție a acestor școli au dovedit, încă de la primele zile de activitate în producție, o temeinică pregătire profesională, unii dintre ei înscrîndu-se de pe acum pe lista evidențiatilor în întrecerea socialistă. De asemenea, numeroși elevi ai acestor școli au reușit, așa cum confirmă scrisorile trimise de întreprinderi, să îndeplinească în cele mai bune condiții

sarcinile primite în timpul practicii. Din păcate, însă participanții la consfătuire n-au putut să aflu prea multe despre căile pe care s-au obținut aceste rezultate, datorită faptului că cei ce lucrează în școlile profesionale și tehnice din Hunedoara și Călan, au avut o participare slabă la discuții, n-au fost suficient preocupați de realizarea unui schimb larg de experiență cu privire la problemele muncii lor.

Concluziile consfătuirii au subliniat importante sarcini de viitor privind întărirea continuă a legăturii școlilor cu marile întreprinderi industriale și pregătirea științifică a elevilor la nivelul producției industriale moderne. Astfel s-a arătat că atît școlile medii cît și școlile de 8 ani, profesionale și tehnice trebuie să folosească mai larg metoda predării unor lecții direct în secțiile de producție, să strîngă mai mult legătura cu uzinele, pentru ca exemplul evidențiatilor în întrecerea socialistă, al inovatorilor, devină un factor tot mai important în munca de educare comunistă a tinerilor din școli. Se impune de asemenea — au arătat concluziile consfătuirii — intensificarea colaborării multilaterale între corpul didactic din școlile de cultură generală și din școlile profesionale și tehnice, a schimbului de experiență în ceea ce privește instruirea practică a elevilor și educarea comunistă a acestora.

În consfătuire s-au făcut o serie de propuneri interesante, dintre care relevăm îndeosebi pe acelea privind alcătuirea unor culegeri de probleme pentru matematică, fizică și chimie cu date din producție, în special în legătură cu elementele de automatizare și mecanizare. Aplicînd învățămîntului deprinderi din consfătuire, dînd viață propunerilor făcute în cadrul acestora, personalul didactic al școlilor din Hunedoara, din Călan, Ghelar și Teliuc va reuși să asigure un mai înalt nivel de pregătire al elevilor, obținînd noi și însemnate succese în pregătirea acestora pentru viață.

AL. CIUCA

În atelierul de instructaj al școlii profesionale de pe lângă uzinele „Republica”

Rezultate și perspective

Sedinta din cea de a doua zi a consfătuirii raionale a dat profesorilor de fizică și chimie din raionul 16 Februarie prilejul de a analiza pe larg rezultatele muncii pe care au desfășurat-o în anul trecut, de a discuta despre perspectivele acesteia, despre sarcinile ce se impun pentru îmbunătățirea ei în viitor.

Așa cum au arătat referatul prezentat în secție, ca și discuțiile, se poate spune că în anul școlar 1962—1963 predarea fizicii și chimiei în școlile raionului 16 Februarie a înregistrat numeroase rezultate pozitive. Este de subliniat îndeosebi grija pe care au arătat-o majoritatea profesorilor pentru a-i ajuta pe elevi să-și formeze, pe baza cunoștințelor științifice predate la lecții, concepția materialist-științifică despre lume. Îndeosebi au stăruit profesorii asupra problemelor

privitoare la radioactivitate, la energia nucleară, la teoria molecular cinctică etc., pentru a-i face pe elevi să înțeleagă unitatea materială a lumii, interdependența fenomenelor din natură, apariția calităților noi prin schimbarea cantitativă a unor mărimi ș.a.m.d.

O deosebită atenție au arătat în același timp profesorii folosirii pe scară largă a materialului experimental la lecțiile ținute în clasă și în laborator, legării strînse a acestora de viață, de problemele desăvîrșirii construcției socialismului. Profesorii cum sînt Traian Geangu de la Școala medie nr. 1, Eugen Popa de la Școala medie nr. 2, Valeria Cucu de la Școala medie nr. 25 și alții au ținut lecții care i-au ajutat efectiv pe elevi în înțelegerea problemelor tehnicii și tehnologiei moderne, făcîndu-le larg cunoscute totodată marile realizări dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în domeniul dezvoltării necontenite a economiei patriei noastre.

În referat, ca și în intervențiile făcute de participanții la dezbateri, au fost subliniate însă și unele lipsuri care s-au mai vădit în predarea fizicii și chimiei în anul școlar precedent. S-a arătat astfel că mai sînt unii profesori — ce-i drept puțini la număr — care, neglijîndu-și îndatoririle, nu-și întocmesc din timp și cu atenție planurile de muncă, nu se pregătesc cu grijă pentru fiecare lecție în parte și, din această cauză, nu izbutesc să transmită elevilor lor cunoștințe bine fundamentate din punct de vedere științific, nu leagă cele studiate în clasă de problemele practice ale producției. Astfel de cazuri s-au întîlnit la unele lecții de fizică și de chimie ținute la școlile nr. 22, nr. 152 sau nr. 166.

Pentru înlăturarea acestor lipsuri — s-a arătat în consfătuire — este necesar să crească grija profesorilor față de propria lor pregătire și să se îmbunătățească activitatea comisiilor metodice din școli.

Sarcini importante pe această linie, au spus participanții la dezbateri, revin și cercului pedagogic de fizico-chimie din raion. În cursul anului trecut, prin referatele și lecțiile deschise pe care le-a organizat, cercul a ajutat profesorilor în predarea unor teme mai dificile, ca de pildă cele privitoare la oscilații și unde electromagnetice, la cîmpul magnetic învîrtitor, la tensiunea superficială etc.

În ultima parte a sedinței profesorii au prelucrat măsurile adoptate de Ministerul Învățămîntului în ceea ce privește îmbunătățirea programelor și manualelor școlare. Participanții au subliniat că, aplicînd aceste măsuri, vor căuta să ridice, în anul școlar care începe acum, nivelul predării, pentru a asigura elevilor lor o cît mai temeinică pregătire pentru viață.

C. DEMETRESCU

D. MATEI

Cunoștințe și deprinderi temeinice de agricultură

Discuțiile purtate în secția de științe naturale și agricultură a consfătuirii corpului didactic din raionul Ploiești s-au referit pe larg la problemele înarmării elevilor cu cunoștințe și deprinderi de muncă agricolă. Participanții la dezbateri au analizat cu seriozitate rezultatele dobîndite în această direcție în anul școlar 1962—1963, trăgînd concluzii utile pentru munca din noul an școlar.

S-a arătat astfel că, pe baza unei juste planificări, majoritatea profesorilor de agricultură din raion au reușit să îmbine armonios lecțiile teoretice cu practica în producție respectînd cerințele programelor. Au existat însă și unele cazuri, ca de pildă la școlile din comunele Puchenii-Moșneni, Cocorăști-Colț, Plopeni, Cornești, Boldești etc., în care, din cauză că nu s-a acordat importanța cuvenită planificării anuale și trimestriale, predarea s-a efectuat nesistematic și în salturi, fapt care s-a oglîndit în nivelul destul de scăzut de cunoștințe al elevilor acestor școli.

Ceea ce a caracterizat activitatea celor mai mulți profesori de agricultură din raion a fost preocuparea permanentă de a asigura lecțiilor și activității practice un conținut bogat, un ridicat nivel științific. Ținînd o legătură strînsă cu gospodăria agricolă colectivă, îmbunătățindu-și necontenit pregătirea prin consultarea literaturii de specialitate, folosind larg materialul didactic, numeroși profesori cum sînt cei de la școlile de 8 ani din Pleașa, din Poienarii Burchi etc. au făcut cunoscute elevilor metodele agrotehnice înaintate și i-a învățat să aplice aceste metode în condițiile specifice raionului.

A fost subliniată de asemenea

în consfătuire preocuparea pe care au dovedit-o mulți profesori din raion în vederea consolidării cunoștințelor și deprinderilor transmise elevilor. Ei au reușit astfel să regrezeze cele studiate în cadrul unui capitol într-un sistem nou, impus de respectarea regulilor agrotehnice și în funcție de particularitățile biologice ale plantelor în așa fel încît lecțiile recapitulative ținute pe terenurile gospodăriilor colective au constituit un prilej de reală sistematizare și aprofundare a cunoștințelor și deprinderilor, de legare strînsă a acestora de practica agricolă. Așa a procedat de pildă profesorul de agricultură de la Școala de 8 ani din Lipănești la tema recapitulativă „Pomicultura”. Prezîntînd în cadrul acestei lecții caracteristicile biologice ale arborilor și arbuștilor din comună, referîndu-se la condițiile de mediu locale și la metodele agrotehnice aplicate pe plan local, el a reușit să sudeze cunoștințele elevilor într-un sistem bine încheiat și să asigure o largă aplicare a acestora în lucrările practice efectuate în livada și pepiniera din comună. În același mod s-a procedat și la Școala de 8 ani din Poienarii Burchi, unde la lecția recapitulativă referitoare la cultura plantelor de cîmp, făcîndu-se ample referiri la rezultatele obținute în gospodăria colectivă din comună, s-a scos în evidență legătura directă dintre productivitate și complexul lucrărilor agrotehnice aplicate culturilor. Datorită acestui fapt elevii au înțeles mai bine rolul fiecărei lucrări agrotehnice în parte cît și importanța efectuării lor la date optime.

Ținînd o strînsă legătură cu specialiștii din gospodăriile agri-

cole colective și de stat, mulți profesori de agricultură din raionul Ploiești au organizat lucrări practice atractive specifice sezonului, în conformitate cu indicațiile agrotehnicii moderne. Bunăoară, lucrarea practică de combatere a dăunătorilor pomilor fructiferi, organizată la Școala de 8 ani din Pleașa, a dat prilej elevilor acestei școli să aplice în practică cunoștințele dobîndite în clasă cu privire la biologia plantelor și a dăunătorului, oferîndu-le totodată date noi în legătură cu mijloacele de combatere a dăunătorilor și cu aplicarea acestora în practică.

O problemă larg dezbătută în cadrul consfătuirii a fost și aceea a practicii continue, a alegerii perioadei optime de efectuare a practicii de toamnă și primăvară, și a lucrărilor indicate de agrotehnica diferențiată pentru condițiile în care se află școala. Punînd de acord prevederile programelor școlare cu calendarul lucrărilor agricole, majoritatea profesorilor de agricultură din școlile raionului au desfășurat practica continuă cu bune rezultate. S-a relevat însă în cadrul discuțiilor faptul că în planurile lucrărilor practice efectuate la unele școli nu au fost prevăzute lucrări de rezervă pentru perioadele nefavorabile activității pe teren. Din experiența școlilor de 8 ani din Valea Călugărească, Pleașa, Plopu, Fintea etc. unde practica continuă a fost bine organizată și s-a încheiat cu rezultate pozitive, a reieșit că este neapărat necesară și planificarea unor asemenea lucrări, cum ar fi de pildă, lucrările de pregătire a magaziiilor, de însilozare a cerealelor, de pregătire a mașinilor de recoltat, lucrări de determi-

nare în laborator etc.

Participanții la consfătuire s-au referit, în discuțiile lor, și la activitatea cercului pedagogic de agricultură. Ei au arătat astfel că în anul școlar trecut, cercul pedagogic a contribuit în mare măsură la ridicarea nivelului predării prin referatele interesante pe care le-a programat, referate care au ținut la curent pe membrii cercului cu cele mai noi probleme ale biologiei și agrotehnicii înaintate. Au contribuit la ridicarea nivelului de pregătire al profesorilor și activitățile practice organizate de cercul pedagogic, printre care deosebit de interesante s-au dovedit a fi cele privind prepararea și conservarea materialului didactic.

Cu deosebit interes au fost urmărite de participanții la consfătuire și dezbaterile cu privire la programa școlară, la planurile calendaristice și la manualele de agricultură pentru noul an școlar. Profesorii au analizat cu atenție modificările aduse în acest an programei pentru clasele V, VI, și VII față de programa anului trecut care a fost o programă de tranziție. Ei au considerat binevenite aceste modificări, care asigură o mai sistematică și mai temeinică pregătire a elevilor.

În încheiere, pe baza concluziilor trase din analiza rezultatelor anului încheiat, s-a alcătuit un plan de măsuri menite să ridice pe o treaptă mai înaltă nivelul predării obiectului „Agricultură” în cadrul lecțiilor teoretice și practice. Planul de măsuri concretizează rodnicia dezbaterilor purtate cu entuziasm și interes în consfătuire, de profesorii de agricultură din raionul Ploiești.

Să introducem în predarea fizicii sistemul internațional de unități de măsură

În urmă cu doi ani, printr-o Hotărâre a Consiliului de Miniștri, ca urmare a aderării țării noastre la Sistemul internațional de unități de măsură (S.I.), acest sistem a devenit la noi singurul sistem legal. Totuși, el n-a fost încă introdus în programele și manualele pentru școlile medii. Care poate fi cauza acestei situații?

Se pare că Louis de Broglie spunea că ceea ce ne împiedică să știm mai mult despre un lucru este ceea ce știm deja despre el. De multe ori, în predarea fizicii, sîntem prea obsedați de necesitatea ca unitățile de măsură să fie grupate într-un sistem, ca sistemul să fie coerent. Apoi, atribuim prea mare importanță dimensiunilor mărimilor fizice, și ne-am obișnuit prea mult să spunem că „culare” mărime e fundamentală, așa că uneori nu ne mai putem da seama de ceea ce este obligatoriu și ceea ce este arbitrar în afirmațiile noastre, de ceea ce este imuabil și ceea ce poate fi schimbat.

Ne propunem, de aceea, să examinăm în cele ce urmează câteva probleme legate de unități și de sistemele de unități de măsură, pentru a desprinde ce trebuie să rămână neschimbat și ce poate fi modificat. Procedînd astfel sperăm că vom zdruncina credința onorată în importanța sistemelor învechite și-i vom convinge de necesitatea folosirii sistemului internațional ca sistem unic de predare.

Folosirea unui sistem de unități de măsură este legată de necesitatea de a cuprinde, simultan, legile dintr-un domeniu mai larg sau mai restrîns al fizicii. Dacă nu există această necesitate, nu e obligatoriu ca unitățile să fie grupate într-un sistem. Independent de sistemul de unități adoptat, independent de faptul că măsurăm capacitatea electrică în farazi sau centimetri, doctorele se vor administra cu picătura sau cu lingurița, nu cu centimetrul sau metrul cub. Prin urmare, nu toate unitățile de măsură trebuie să fie cuprinse într-un sistem.

Pentru fizicianul care studiază un fenomen apare, atunci cînd el trece de la contemplarea vie la gîndirea abstractă, necesitatea introducerii anumitor mărimi fizice cu ajutorul cărora fenomenul să poată fi descris. Puterea de pătrundere și de judecată a cercetătorului conduce la alegerea unor mărimi care să caracterizeze mai mult sau mai puțin fenomenul. O definiție simplă, clară a acestor mărimi e în general dificilă. Conținutul noțional al mărimilor fizice care caracterizează fenomenul se precizează de-abia cînd s-a încheiat o teorie a acestui fenomen. Legile fizice, însă, legătura între diferite mărimi fizice, pot fi stabilite din momentul în care mărimile alese pentru descrierea fenomenului devin măsurabile.

Pentru a măsura o mărime fizică trebuie să ne alegem o unitate (o mostră din acea mărime) și să definim o metodă, un procedeu de măsură. Acestea fiind alese de noi sînt susceptibile de modificări. O parte din mărimile fizice (numărul lor e arbitrar) pot fi considerate fundamentale. În funcție de aceste mărimi fundamentale, celelalte mărimi se definesc ca mărimi derivate. Mărimile derivate capătă dimensiuni prin însăși relația de definire. Aceste dimensiuni sînt folosite în analiza dimensională, pentru a verifica, pe baza principiului omogenității relațiilor fizice, corectitudinea relațiilor stabilite. S-ar putea crede că dimensiunile unei mărimi au o semnificație fizică reală și că, dacă două mărimi au aceleași dimensiuni, sînt de aceeași natură. Or, dacă luăm prea puține mărimi fundamentale obținem aceleași ecuații de dimensiuni pentru mărimi care, evident, sînt de naturi diferite. Astfel, în sistemul unităților electromagnetice, rezistența elec-

trică are dimensiunile unei viteze, pe cînd în sistemul unităților electrostatice are dimensiunile inversului unei viteze.

În scrierea relațiilor dintre diferitele mărimi fizice acestea sînt reprezentate prin simboluri. Dacă legile fizice sînt scrise ca proporții, simbolurile pot reprezenta fie mărimile, fie măsurile acestor mărimi. Dacă aceleași relații le scriem însă sub forma unor ecuații, nu mai putem da ambele interpretări decît dacă unitățile folosite satisfac anumite condiții de coerență, în raport cu sistemul ecuațiilor fizice folosit și anume: unitățile cu care sînt măsurate diferitele mărimi fizice trebuie să satisfacă ecuații care au aceeași formă algebrică cu ecuațiile de dimensiuni determinate de ecuațiile fizice.

Dacă lucrăm cu un sistem de ecuații fizice în care intervin M mărimi, între care am stabilit R relații dimensionale, condiția ca simbolurile să reprezinte fie mărimi, fie măsurile acestor mărimi, determină R relații de definire a unităților coerente și putem măsura cu unități alese arbitrar ($M-R$), mărimi pe care le numim fundamentale. Rezultă că în sistemele coerente numărul mărimilor fundamentale este determinat, alegerea mărimilor fundamentale rămîne însă arbitrară.

Deși în alegerea unităților domnește atît arbitrar, alegerea lor trebuie făcută judicios. Sîntem obișnuiți, de exemplu, să măsurăm lungimea și timpul cu aceeași unitate de măsură. Nu ne surprinde cînd aflăm că „distanța” de la Pămînt la steaua Proxima din constelația Centaurului e de peste 4 ani lumină; e însă cel puțin bizar să spunem „cheamă-mă la telefon peste 90 milioane de metri lumină”!

Acest arbitrar a fost folosit de fizicienii pentru a reduce coeficienții numerici din ecuațiile fizice la unitate. Sînt însă coeficienți care depind de simetria configurațiilor alese la stabilirea ecuațiilor fizice. Așa apare, de exemplu, coeficientul π în formula ariei cercului, sau în formula capacității condensatorului sferic. Putem elimina factorul π din formula ariei cercului alegînd pentru definirea unității de arie un cerc în loc de un pătrat. Matematicienii nu au avut această fantezie. Este rațional de aceea, atîta timp cît considerăm aria sferică ca fiind $4\pi R^2$, ca factorul 4π să apară în formula capacității condensatorului sferic; nu a celui plan. Giorgi, savantul italian care a militat pentru sistemul cu patru mărimi fundamentale, spunea, în legătură cu acest mod de a gîndi: s-ar putea crede că dacă în natură nu ar fi corpuri rotunde, am putea obține numărul π măsurînd capacitatea unui condensator plan cu armăturile dreptunghiulare. Sistemele în care coeficienții au fost modificați pentru a se ține cont de simetrie se numesc raționalizate.

Din cele de mai sus rezultă necesitatea ca la alegerea unităților de măsură să fie respectate anumite norme care ajută la o descriere clară a fenomenelor fizice și așa, deseori, destul de complicate. Astfel se cere ca mărimile fizice folosite să caracterizeze cît mai bine fenomenul; unitățile de măsură să fie coerente în raport cu sistemul ecuațiilor fizice considerat; mărimile alese ca fundamentale să fie cele uzuale; unitățile de măsură adoptate să simplifice ecuațiile, reducînd la minim coeficienții numerici diferiți de unitate, dar coeficienții păstrați să fie astfel aleși, încît relațiile să fie raționale.

Precizarea acestor cerințe s-a făcut în timp și s-a încheiat în 1901 cînd Giorgi a propus sistemul de 4 unități fundamentale. La acea dată, majoritatea siste-

melor care mai dăinuiesc și azi ajunseseră să aibă o largă răspîndire. Ele nu răspundeau însă, fiecare decît parțial acestor cerințe. Ani de zile oamenii de știință au fost obsedați, fără vreun temei, de ideea reducerii numărului unităților fundamentale la trei. Problema unificării sistemelor de unități a fost debătută o jumătate de secol. Încă din 1935 Sommerfeld scria: „numărul ortodox trei, care stă la baza așa-numitului sistem absolut de unități, putea fi considerat obligatoriu atîta timp cît s-a crezut că electricitatea poate fi redusă la mecanică”, și mai departe, susținînd sistemul Giorgi cu patru unități fundamentale, afirma că sarcina electrică „nu trebuie să-și permită să stea cu ea însăși în raportul C , aserțiune cu care am înspăimîntat generații de studenți”. Ceva mai tîrziu, R. W. Pohl spunea la rîndul său: „Fizica nu e făcută pentru un cerc restrîns de specialiști, ci în special pentru folosul și nevoile celor ce se ocupă de științele naturii și tehnică. Unitățile cgs lipsite de denumiri, cu dimensiuni mistice, cu încălțita întrepîtrundere a mărimilor electrostatice și electromagnetice, îngreunează înțelegerea și dau celor ce învață bătăi de cap inutile”.

Faptul că azi s-a ajuns la un sistem internațional unic este îmbrucător. Deși discuțiile au durat o jumătate de secol, ele s-au încheiat cu un acord, ceea ce este o cheazăie că acest sistem a fost bine și incontestabil suficient gîndit. Este de datoria noastră, a profesorilor, să luptăm pentru introducerea lui cît mai curînd în școală. Desigur, operația nu e ușoară. Unii vor trebui să se dezobișnuiască de a scrie ecuațiile electromagnetismului în formă neraționalizată. Curînd însă ei se vor convinge de avantajele raționalizării. Alții vor obiecta că inginerul din fabrică sau de la proiectări își dă imediat seama, simte, ce înseamnă atîtea atmosfere, dar că un anumit număr de N/m^2 nu-i spune nimic. Inginerul poate lucra deocamdată și mai departe cu „atmosfere”. El trebuie să mai învețe numai atît, că o atmosferă nu mai reprezintă „ K ”, kilogram-forță pe centimetrul pătrat, ci „ n ” newtoni pe metru pătrat. Atîta tot.

Picătura rămîne mai departe picătură, fie că reprezintă un număr de centimetri cubi sau de metri cubi. E timpul să nu mai discutăm ceea ce s-a discutat așa de mult, de oameni deosebit de competenți. Manualele și cursurile vor mai putea pomeni și în viitor de „gauss” și „oersted”, de kilogram-forță și dynă, însă așa cum se pomenesc azi de stînjîn și cot, ca de unități care au aparținut trecutului.

Desigur, munca cerută de introducerea sistemului internațional nu e ușoară. Este preferabil ca ea să fie efectuată de specialiști. Să nu mai cerem sutelor de mii de elevi și studenți să învețe sisteme învechite de unități, care nu le sînt folositoare nici astăzi și care, în viitor, le vor fi un balast inutil de cunoștințe. Sutele de ore care se pierd cu studierea diferitelor sisteme, cu însușirea „tehnicii” de a trece de la un sistem la altul, pot fi folosite pentru acumularea de cunoștințe noi, specifice epocii noastre, necesare desăvîrșirii construcției socialismului.

conf. univ. I. C. MOISIL

Lucrări practice în laborator.

În legătură cu problemele de biologie generală

Experiența din ultimii ani mi-a arătat că nivelul cunoștințelor de biologie ale elevilor clasei a XI-a crește în măsură în care noi, profesorii, ne preocupăm cu seriozitate să le lămurim fiecare noțiune predată, să-i convingem prin expunerea faptelor și argumentelor lor, de adevărul tuturor afirmațiilor pe care le facem și să scoatem cu claritate în evidență sensul ideologic al acestora.

Chibzuind asupra modului cum voi organiza predarea biologiei în noul an școlar, mi-am propus să stărui mai mult asupra unor chestiuni pe care le socotesc esențiale pentru înțelegerea de către elevi a întregului curs.

O asemenea chestiune, este de exemplu, aceea a antropogenezei, care se studiază în clasa a XI-a, la biologie generală. În predarea ei voi urmări să-i fac pe elevi să înțeleagă că diversele forme fosile descoperite sînt elemente de legătură între cei doi factori — biologic și social — care au contribuit la transformarea maimuței în om, așa încît să-și explice fenomenele vieții de pe poziții ateiste științifice. La fel, în predarea capitolului „Istoricul dezvoltării biologiei”, voi căuta ca elevii să cunoască etapele principale de dezvoltare a gîndirii biologice progresiste de la primele el înciputuri pînă în zilele noastre și lupta continuă dintre gîndirea biologică materialistă și cea idealistă ca formă a luptei de clasă pe tărîm științific, să-i ajut să-și dezvolte concepția evoluționistă-materialistă asupra biologiei.

În general, pentru a fi în adîncime pătrunse de elevi, cunoștințele de biologie generală trebuie să fie cît mai larg sprijinite pe cunoștințele însușite de ei anterior în studiul științelor naturale. De aceea, pregătindu-mă pentru predarea acestui obiect la toate clasele cursului mediu, caut să mă opresc la problemele pe care le voi scoate în mod deosebit în evidență în clasele a VIII-a, a IX-a și a X-a pentru a pregăti astfel înțelegerea celor studiate în clasa a XI-a și a forma treptat concepția evoluționistă-materialistă a elevilor.

Bunăoară, în predarea fotosintezei (în clasa a VIII-a), îmi propun să scot în evidență aspectul materialist al fenomenului, oprindu-mă asupra contribuției pe care au adus-o în descoperirea proceselor intime ale acestui fenomen K. A. Timireazev, savan-

tul progresist român Em. Teodorescu și alții.

Fie la botanică, fie la zoologie, ori de cîte ori va fi vorba de relația organism-mediul voi căuta să subliniez unitatea dialectică dintre acești factori și să arăt că, datorită metabolismului (decî unor cauze materiale), organismul se modifică prin acumularea transformărilor cantitative care determină saltul calitativ. În acest fel îi voi ajuta pe elevi să înțeleagă fenomenul transformării continue a vieții, să vadă limpede că natura este într-o continuă mișcare și transformare. În sușirea temeinică a unor probleme care ilustrează adaptarea organismului la mediul, cum ar fi problema parazitismului, exemple de modificări în organismul paraziților, simbioza etc. vor sprijini și ele înțelegerea în clasa a XI-a a relațiilor dintre organism și mediul.

Voi apela desigur, în expunerea cunoștințelor, și la legătura cu alte discipline — chimie, geologie și în special la cunoștințele de materialism dialectic însușite de elevi în primul trimestru al clasei a XI-a — pentru a le prezenta convingător conținutul unor teorii pe care trebuie să le studieze, ca, de pildă, teoria cu privire la originea vieții pe Pămînt. În legătură cu aceasta nu voi neglija, desigur, să le amintesc elevilor și despre experiența romînească contemporană care vine în sprijinul acestei teorii — prepararea coacervatelor în laborator de către academicianul Eug. Macovschi, semnalată, alături de munca savantului sovietic I. Oparin, în numeroase lucrări de specialitate.

În ceea ce privește metodele de predare, cred că este greșit să credem că în clasa a XI-a, ai cărei elevi își pot concentra atenția pe o durată mai mare de timp, trebuie să folosim numai prelegerea didactică. Socotesc că și la această clasă e necesară îmbinarea prelegerilor cu conversația (de pildă la lecțiile „Dovezi despre originea animală a omului”, „Asemănări și deosebiri între om și maimuțele antropoide”, „Asemănări și deosebiri între plante și animale” etc.). Voi folosi larg de asemenea și demonstrarea pe baza materialului didactic sau a proiectiilor, menită să concretizeze mai mult afirmațiile făcute în expuneri.

Toate acestea mă vor ajuta, cred, să-i înarmez pe elevii mei cu cunoștințe bogate și temeinice.

Prof. CONSTANTIN TEODORESCU
București

Material didactic pentru lecțiile de agricultură

La lecțiile de agricultură, elevii studiază formele, manifestările și însușirile organismelor vegetale și animale, mediul natural în care cresc și se dezvoltă acestea, ca și mijloacele cu care omul le dirijează — uneltele, mașinile, substanțele chimice etc. Toate acestea trebuind să fie cunoscute de elevi în mod concret, pe cât se poate prin percepție directă, predarea agriculturii se poate realiza în condiții bune numai prin folosirea intensă, permanentă și sistematică a intuiției, prin utilizarea largă a materialului didactic. Iată de ce acțiunea de înzestrare a laboratorului, muzeului sau cabinetului de agricultură cu material didactic — din care cea mai mare parte poate fi colectat, preparat sau confecționat prin mijloace proprii — trebuie să formeze o preocupare de competență a profesorului de specialitate.

Se înțelege de la sine că materialul didactic pe care îl procurăm trebuie să fie științific, să fie format din piese tipice, reprezentative și, pe cât posibil, nedespărțite din mediul lor. Este indicat să se întocmească colecții de diferite materiale intuitive care se referă la aceeași problemă, la aceeași grupă de plante sau animale etc., pentru ca elevii să poată face comparații, să poată urmări manifestarea unui fenomen, a unei însușiri în situații diverse, să poată stabili criteriile de grupare. De exemplu, colecții de probe de sol, colecții de îngrășăminte, colecții de soiuri de diferite plante, colecții de nutrețuri etc. Este de asemenea instructiv să se întocmească colecții de plante în fazele lor succesive de dezvoltare, ca de exemplu fazele de vegetație la cereale (acum, toamna, se pot colecta plante de grâu în fazele de încolțire, răsărire și înfrățire, urmând ca la primăvară să se colecteze în fazele de împiere, înspicire, înflorire etc.).

În general, materialul didactic folosit în predarea agriculturii poate fi natural (viu sau conservat) și artificial. Cel natural prezintă avantajul că elevii pot intuitiv nemijlocit caracteristicile privitoare la biologia plantelor agricole și a animalelor domestice, precum și rezultatele metodelor și mijloacelor agrozootehnice de intervenție asupra creșterii și dezvoltării lor.

Materialul didactic viu este format din plante agricole cultivate pe terenurile gospodăriei colective, pomii fructiferi, arbuști și vița de vie din livezile și via gospodăriei, flori și arbuști de ornament, plante din flora spontană (melifere, medicinale, specii din flora pășunilor și fînețelor naturale, buruieni), dăunători animalii și vegetali, animalele domestice și păsările de la sectorul zootehnic al gospodăriei, colonia de albine, colecția de plante din „grădina botanică” a școlii, unele plante crescute în sere, în ghivece sau în lazi la colțul naturii vii.

Materialul didactic conservat (preparate în lichide conservante, ierbare și colecții de plante uscate, insectare, preparate microscopice etc.) poate fi executat în cea mai mare măsură prin grija profesorului de agricultură. De exemplu, se pot pregăti lesne preparate în lichide conservante: colecții de soiuri de fructe cărnoase și de ciorchini de struguri, rădăcini, tubercule, bulbi și plante suculente (legume, nutrețuri), plante sau părți de plante atacate de dăunători sau de boli criptogamice, insecte și larvele lor, părți din corpul animalelor. Cele mai multe din acestea se colectează acum, în lunile de toamnă. Le punem în borcane de sticlă, cufundate complet în lichidul conservant (formol în concentrație de 2—5 la sută, alcool în concentrație de 70—90 la sută sau soluție de sare de bucătărie la concentrația în care poate pluti un ou). Astupăm borcanele ermetic și le păstrăm în locuri adăpostite. Preparatele fitopatologice mai importante, cum ar fi de pildă tubercule de cartofi atacate de riia neagră, putregaiul sfeclei, monilia la fructe, tăciunele porumbului și altele se introduc 24 de ore într-o soluție de sulfat de cupru (piatră vinată), după care se spală cu apă disti-

lată și se pun în borcane cu formol în concentrație de 3—4 la sută.

Nu vom neglija, desigur, să pregătim ierbare și colecții didactice vegetale, la care pot lucra efectiv elevii. Ierbarul școlii trebuie să cuprindă neapărat plantele prevăzute în programă, într-un număr suficient de exemplare ca să poată fi întrebuințate ca material distributiv la lecții. Este necesar să se asigure colectarea plantelor în momentul cel mai favorabil din punct de vedere didactic (de obicei la înflorirea completă, înainte de polenizare). În lunile septembrie—octombrie este indicat să se colecteze floarea-soarelui, porumb, sfeclă, cartofi, nutrețurile de toamnă.

Este necesar ca profesorul să facă o recunoaștere prealabilă a terenului și să se documenteze asupra epocilor cînd plantele ajung la stadiul de vegetație menționat. Se recomandă să se întocmească un plan calendaristic egalat pe mai multe luni, care să fie adus și la cunoștința elevilor. Sînt foarte indicate schimbările de plante (ca și de alte materiale, cum ar fi semințe, butași etc.) între școlile de 8 ani, ca și între acestea și școlile medii, școlile de agricultură, stațiunile de cercetări agricole, pepiniere, grădini botanice etc.

Ierbarele trebuie să cuprindă cereale, leguminoase pentru boabe, plante uleioase și textile, plante producătoare de tubercule și rădăcini, plante de nutreț, plante aromatice și medicinale. În regiunile de deal și munte este necesar să colecționăm și plante din flora pășunilor și fînețelor naturale. Toate aceste plante pot fi fixate pe foi volante sau, mai bine, pe foi de carton. Putem așeza foile pe care am fixat planta și sub sticlă — procedeu indicat pentru colecțiile care se expun în muzeu, pe pereții clasei sau ai sălilor.

Colecțiile în cutii se pot confecționa ușor la orice atelier școlar sau sătesc. Se fixează planta pe un carton gros. Pereții cutiei se fac din același carton gros sau din scindurele de 5—7 cm lățime, încheiate la colțuri. Pe deasupra se montează un geam. În astfel de colecții plantele trebuie să fie prezentate în ansambluri didactice, de exemplu, împreună cu fructele sau cu semințele lor, or, la plantele tehnice cu produsele lor. Este indicat ca în cutie, alături de plante, să punem și desene sau fotografii cu anumite aspecte caracteristice, ca de pildă diagrama florii, aspectul lanului în cîmp, o hartă înfățișînd raionarea speciei sau soiului respectiv etc.

Colecțiile de plante în mănunchiuri se alcătuiesc din plante de aceeași înălțime, smulse din pămînt cu rădăcină și apoi legate în două trei locuri (după lungimea plantei) și etichetate. Asemenea colecții dau elevilor posibilitatea de a intui planta întregă, cu caracterele morfologice cit mai apropiate de realitate. Putem pregăti în felul acesta colecții de cereale, de plante textile și plante de nutreț.

La unele plante agricole, în special la cereale, se pot colecționa numai spicele sau paniculele, cu o porțiune de 20—30 cm din tulpină. Mănunchiurile formate se leagă sub baza inflorescenței și se montează pe suporturi.

Din materialul didactic necesar lecțiilor de agricultură nu pot lipsi nici colecțiile de semințe. Vom colecta semințe coapte, sănătoase, uscate, lipsite de corpuri străine și tipice speciei (soiului) respectiv, pe care le vom pune fie în borcane speciale, fie în eprubete, sticlute etc. Sticla trebuie să fie în orice caz subțire și limpede, ca să nu denatureze forma și culoarea semințelor. Putem folosi și pungă de celofan

montate pe planșe de carton, sub sticlă. Sticleții de porumb se așează vertical pe suporturi de lemn.

În ceea ce privește colecțiile de insecte, vom ține seama că de un deosebit interes didactic sînt colecțiile entomologice, în care insecta este prezentată — în cutii acoperite cu geam — împreună cu planta pe care o atacă, indicîndu-se felul atacului, fazele de creștere și substanțele insecticide întrebuințate la combatere.

Pentru lecțiile de pomicultură și viticultură sînt necesare rămururi (colecții de ramuri cu diferite categorii de muguri, montate pe foi de placaj sau de carton), colecții de coarde și butași de viță de vie, montaje prezentînd diferite sisteme de altoit, de tăieri la vița de vie, secțiuni prin tulpini lemnoase. Este recomandat să se întocmească și o colecție privitoare la chimizarea agriculturii, formată din mostre de îngrășăminte chimice, de insecto-fungicide și de erbicide, toate păstrate în borcane etichetate.

Putem pregăti prin mijloace locale și unele colecții zootehnice, ca de exemplu colecții de nutrețuri fibroase, concentrate și suculente, colecții prezentînd diferite feluri de preparate a nutrețurilor (făină, uruială, nutrețuri tocate, reziduuri industriale folosite în hrana animalelor, nutrețuri de origine animală și minerală), colecții de fire și șuvițe de lînă, de pielicele și blănuri, de ustensile agricole, instrumentar și medicamente veterinare.

În ceea ce privește colecțiile didactice pentru studiul solului, acestea cuprind următoarele categorii: principalele roci — marne (loes-ul, aluviunile fine, calcare, marne, granituri, gresii), materiale pentru intuirea compoziției fizice a solului (pietrișuri și nisipuri de diferite mărimi, mil, argilă), colecții cu probe de soluri nisipoase, lutoase, argiloase, profile de sol.

La rîndul ei, colecția fitopatologică a școlii poate fi formată din plante (sau părți de plante) bolnave presate în ierbar sau uscate pe cale naturală (de pildă, rugina grîului, tăciunele ovăzului), fructe cărnoase bolnave, păstrate în lichide conservante, colecții didactice în cutii, sub sticlă — unde, pe lângă plantele sau părțile din plantă atacate, se prezintă evoluția bolii sau fazele ei de manifestare, căile de răspîndire (desen schematic), harta cu răspîndirea bolii, mostre de substanțe fungicide și fotografii prezentînd mijloacele de combatere. Asemenea colecții didactice dau elevilor imaginea completă a problemelor legate de starea de sănătate a plantelor.

P. STĂNCULESCU

Oră de zootehnie la Centrul școlar agricol din Suceava

Material didactic pentru noul an școlar

Cunoștințe de desen strîns legate de practică

În procesul de învățămînt, lecțiile de desen au o deosebită importanță, contribuind la formarea educației estetice a elevilor, la creșterea spiritului lor de observație, a atenției, memoriei și imaginației lor, înarmîndu-i cu deprinderi practice de reprezentare grafică a relațiilor spațiale, a diferitelor construcții cu caracter tehnic.

Bazîndu-mă pe experiența anilor precedenți, în anul școlar care începe voi căuta să folosesc în predarea desenului metode cît mai atrăgătoare și mai accesibile, pentru a-i învăța pe elevi să execute corect toate operațiile, plecînd de la încadrarea desenului pe hîrtie, de la stabilirea proporțiilor și redarea mișcării, pînă la redarea detaliilor și a umbrelor și la operația de definitivare.

O deosebită atenție voi acorda lecțiilor de desen tehnic pe care le voi preda în clasele VIII—XI, ocupîndu-mă cu precădere de instruirea elevilor în ceea ce privește folosirea instrumentelor și de dezvoltarea capacității lor de reprezentare spațială.

O dată cu începerea noului an școlar, elevii vor avea la dispoziție un cabinet special pentru lecțiile de desen, amenajat în cursul vacanței. În cabinet se găsesc planșe-tip cu troped și scaune speciale rotative, ca și un dulap vitrină unde este expus materialul didactic necesar predării. Planșele-tip au

fost executate în cadrul activității practice a elevilor din clasele a IX-a și a X-a în anul școlar trecut. În cabinet este așezată lista cu ustensilele necesare pentru desen — planșetă, trusă de compase, echere de 30°, 45° și 60°, riglă obișnuită, riglă gradată, florare, toc cu penițe topografice și redis, ascuțitoare, glaspaper, gume, tuș negru și colorat, creioane tari (2 H) și moi (H, b.), hîrtie de desen standard care se încadrează în formatele cerute la lecțiile de desen. De asemenea, am așezat în cabinet o listă ce cuprinde unele instrucțiuni pentru buna desfășurare a lecțiilor. Iată cîteva din acestea: „Pînă la intrarea profesorului în clasă, priinde hîrtia pe planșetă și organizează-ți locul de muncă”; „La locul de muncă nu trebuie să se găsească nimic inutil, nimic care să nu se refere la munca ta”; „După terminarea lucrului, controlează toate ustensilele și așează-le, bine ordonate, în mapă”.

Am pregătit din vreme și tematică exercițiilor pe care le voi efectua cu elevii la cursurile de desen tehnic. Astfel, pentru elevii care își însușesc deprinderi practice în domeniul executării pieselor de mobilă fină am prevăzut reprezentarea diferitelor tipuri de astfel de mobilă, mai întîi în desenul de perspectivă și apoi în desenul de execuție, cu secțiuni longitudinale și transversale totale și parțiale. Desenul de perspectivă va fi umbrat sau colorat prin imitarea furnirului sau a esenței de lemn din care se execută produsul. Vom executa diferite proiecte de tipuri de mobilier combinat, respectînd condițiile de ordin tehnic (reflexia luminii, amplasarea).

Corelînd activitatea desfășurată la desen cu studiul mașinilor cu aplicații practice, îmi voi antrena pe elevii claselor VIII—X în reprezentarea grafică a tuturor pieselor ce urmează a fi executate în atelier. Cu elevii clasei a IX-a voi schița și desena o serie de mașini-unelte în desene de montaj și pe repere, fiecare piesă fiind reprezentată la scara 1:15.

În același timp, pentru ca munca mea să se desfășoare cît mai bine, mi-am alcătuit o cartotecă metodică unde am strîns temele din programă gata elaborate, schițe de material didactic, de utilaj etc. Cartoteca îmi va servi drept îndrumător, la pregătirea fiecărei lecții în parte.

Prof. T. PERNIU
Școala medie din Predeal

În ajunul primei zile de școală

Incepe școala! Aceste cuvinte, pe care generații întregi de elevi, profesori și părinți, le-au rostit la fiecare început de toamnă, trezesc de fiecare dată noi emoții și sentimente, capătă noi semnificații.

Sîntem în pragul importantului eveniment pe care îl reprezintă prima zi a unui nou an școlar. Pretutindeni el vine cu noi daruri pentru copii, menite să-i ajute în tot mai temeinică însușire a cunoștințelor, în tot mai bună pregătire pentru viață. Mulți elevi, întorcîndu-se din drumeții sau din tabere, au găsit în locul școlii vechi, sau lângă ea, o școală nouă, în fața căreia au rămas uimiți și încințați. Mulți alții au constatat cu bucurie că școala lor s-a îmbrăcat, în cinstea acestei întîlniri, în straie noi, scilicet, scilicet.

Numeroase scrisori sosite în aceste zile în redacție, vorbesc despre noile școli ridicate în orașele și satele patriei. Tovarășul C. Jalbă din Adjud, de pildă, ne relatează în scrisoarea lui despre preocuparea pe care au manifestat-o școlarii din raionul Adjud și secția de învățămînt din acest raion pentru terminarea la timp a construcțiilor școlare planificate a se da în folosință la începutul anului școlar. Astfel, pînă la 10 septembrie s-au dat în folosință 33 săli de clasă, iar 10 săli de clasă vor fi terminate pînă la sfîrșitul anului 1963.

„Pe bună dreptate — ne scrie tov. Jalbă — se mîndresc țărani colectivști din comunele Păunești, Urechești, Frumusețu, Găiceanu, Godinești etc. cu noile școli, moderne și spațioase, în care vor învăța carte fiii lor. Mîndria și bucuria lor este cu atît mai îndreptățită cu cît ace-

ste școli s-au construit în cea mai mare măsură prin contribuție voluntară, ca și prin munca a zeci și sute de țărani colectivști, care au realizat în felul acesta economii însemnate.

În aceste zile — arată mai departe corespondentul nostru — au fost luate și ultimele măsuri privind cuprinderea în școli a tuturor copiilor de vîrstă școlară. În rețeaua școlilor de cultură generală vor fi cuprinși aproape 25 000 de elevi, cu 500 mai mulți decît în anul școlar 1962—1963. Numai în clasa I vor fi școlarizați anul acesta 3 747 copii. Toți cei înscriși în clasele I—VII vor primi gratuit, ca în fiecare toamnă, manualele ce le sînt necesare. Valoarea manualelor distribuite gratuit școlărilor din raionul Adjud este de peste 774 000 lei”.

Cîtă deosebire față de trecut, cînd procurarea manualelor școlare era, pentru nenumărați părinți, o problemă imposibil de rezolvat! Cei mai în vîrstă dintre noi își amintesc într-adevăr că în multe familii cu cîte 2—4 copii, procurarea manualelor și rechizitelor școlare necesita o sumă ce depășea venitul lor anual. Astăzi, partidul și guvernul asigură copiii patriei, în mod gratuit, condiții optime de învățătură.

Manifestîndu-și prin fapte recunoștința față de partid, elevii caută nu numai să învețe cît mai bine, dar și să participe ei înșiși la îmbogățirea bazei materiale a învățămîntului. În cuvinte pline de bucurie ne scrie, de pildă, corespondentul nostru Corneliu Răduț despre entuziasmul cu care au muncit elevii Grupului școlar de construcții din Timișoara la ridicarea unei noi clădiri pentru școala lor. „Activitatea

însușită pe care au depus-o pe șantier tinerii elevi — scrie tov. Răduț — a constituit pentru ei, se poate spune, „botezul” în meseria pe care și-au ales-o. Indrumați îndeaproape de profesori, ei au făcut treabă deosebit de bună. În curînd, în clasele și atelierelor înșorite ale noii școli ei își vor însuși noi cunoștințe și deprinderi, pregătindu-se pentru frumoasa meserie de constructor”.

Intr-o scrisoare printre rîndurile căreia se citește nerăbdarea de a păși din nou în clasă, printre elevi, ne vorbește despre ultimele pregătiri pentru începerea cursurilor profesorul Iosif Ardelean, de la Școala de 8 ani din comuna Cătina, raionul Gherla.

„Înnoită, împodobită sîrbătorește, școala din Cătina este gata să-și primească elevii. În aceste zile, învățătorii și profesorii își vizitează elevii, dîndu-le lor și părinților lor sfaturi privind felul cum trebuie să se pregătească pentru noul an. Îndeosebi sînt vizitați cei mai tineri elevi ai școlii — copiii care vor intra în clasa I”.

Sînt multe, multe, realizările despre care ne relatează corespondenții acum, în ajunul primei zile de școală. Despre punerea la punct a internatelor și cantinelor, despre difuzarea manualelor cu miros plăcut și proaspăt de tipografie, despre numeroasele aparate cu care s-au îmbogățit laboratoarele, despre primirea noilor colegi de muncă... Toate aceste fapte vorbesc convingător despre bucuria începutului de an școlar, arată hotărîrea celor ce înstruiesc și educă tîna generație de a obține noi și noi succese în munca lor.

MONICA VERDEȘ

Copii și cărți în comuna Părhăuși, regiunea Suceava.

DE PESTE HOTARE

Început de an școlar în Statele Unite

Primele zile de cursuri au îmbrăcat, în școlile Statelor Unite aspecte dramatice. Este cunoscută, de pildă, isprava guvernatorului statului Alabama, George Wallace, care a ordonat închiderea școlilor publice și aminarea începerii cursurilor pentru a împiedica pe negri să frecventeze școlile. Cum populația neagră n-a vrut să cedeze, rasiștii au recurs din nou la obișnuitele încercări de intimidare: explozii, incendieri, ba chiar și atacuri armate. În orașul Birmingham, în urma acestor atacuri a fost ucis un tînăr negru, John Foley, iar alți 18 au fost răniți.

Dacă în statele sudice lupta împotriva segregăției în școli se conturează ca o înfruntare deschisă între cei ce condamnă segregăția și retrograzii care vor să o mențină, în nord se înregistrează o luptă mai surdă, dar nu mai puțin semnificativă între aceleași forțe.

În toate școlile newyorkeze, de pildă, spre deosebire de școlile din statele sudice, s-a înfăptuit așa numita „integrare simbolică”. Aceasta constă în faptul că în școlile unde învață de preferință elevi albi există și un număr oarecare de școlari negri și invers, școlile pentru negri sînt frecventate de unii școlari albi. Desigur însă că această măsură nu rezolvă nici decum problema. De aceea, organizațiile care luptă pentru drepturile cetățenești au cerut recent ca segregăția să fie cu adevărat lichidată în școlile din New York. Revendicările lor pentru o nouă repartizare a elevilor s-au izbîdit însă de rezistența dirză a autorităților școlare și a primarului orașului New York, Wagner.

Între acțiunile sălbătice ale rasiștilor din sud și „integrarea simbolică” din nord există, desigur, o strînsă legătură. Semnificativă din acest punct de vedere este situația din Harlem — cartier al New Yorkului locuit de negri. Harlemul, care cuprinde o populație de

aproximativ 400 000 de oameni, are numai vreo 55 de școli elementare, publice și parohiale. Acestea sînt, cum este și firesc, supraincărcate. Cele mai multe au învățători slabi și, deci, și un nivel de predare scăzut. Ele „scot mii de analfabeți”, cum pe bună dreptate afirmă Kenneth Clark, profesor de psihologie la City College din New York. Se evaluează că din fiecare zece tineri din Harlem care intră în școala medie, șase pleacă înainte de a fi obținut diploma.

Cel mai grav este poate faptul că fiecare din aceste probleme tînde să le agraveze pe celelalte. Într-adevăr, condițiile proaste de învățămînt, lăsînd mulți tineri fără calificare, contribuie direct la creșterea șomajului.

Situația din New York, dezbătută, recent, demonstrează că lupta împotriva segregăției rasiale înseamnă nu numai integrarea în școlile publice, ci și crearea unor condiții mai bune de învățămînt pentru pături largi ale populației de culoare. Ea demască, în același timp, afirmațiile aceluia care susțin că numai în sud problema segregăției școlare ar fi nerezolvată.

În „Călătoria cu Charlie”, cunoscutul scriitor american John Steinbeck se arată zguduit de cele văzute în sudul rasist. E drept, în sud discriminarea este izbitoare, îmbracă forme deosebit de violente. Dar și fără să străbată mîl de kilometri Steinbeck ar fi putut vedea, în inima Statelor Unite, la New York, aspectele ei abominabile.

Memorabilul marș spre Washington a atras atenția că populația de culoare este hotărîtă să-și dobîndească drepturile îndiferenți de poziția congresului față de legislația pentru drepturile civile — deștul de limitate, deallfel — prezentată de actualul guvern. Printre aceste drepturi un loc de frunte îl ocupă, așa cum arată lupta din aceste zile de început de an școlar, și dreptul la învățămînt.

Z. FLOREA

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului este solicitat să participe la o expoziție pedagogică internațională, cuprînzînd desene și fotografii, care să oglindească metodele și rezultatele educației artistice în țara noastră.

Ținînd seama de importanța pe care o are participarea noastră la o astfel de expoziție, cadrele didactice sînt rugate să trimită următoarele:

— Desene selecționate dintre cele mai bune ale copiilor și tineretului școlar în vîrstă de 3-18 ani. (Nu se vor trimite lucrări executate pe pînză). Fiecare lucrare va

avea pe verso numele, pronumele, vîrsta copilului, școala și orașul.

Atragem atenția că lucrările la efectuarea cărora a intervenit ajutorul adulților, nu sînt admise.

— Fotografii de dimensiunea unei cărți poștale, avînd următoarea tematică:

a) Un copil sau un grup de copii, executînd o lucrare artistică în clasă sau acasă (desen, pictură, sculptură, modelaj, lucrări de artizanat, cusături naționale etc.) Pe cît posibil, este de dorit să relaseze și metodele de predare ale profesorului, diversitatea materiale-

lor folosite etc. (eventual printr-o suită de fotografii);

b) Grupuri de școlari vizitînd un muzeu, o expoziție de pictură, la teatru etc.

c) Lucrări populare de artizanat, obiecte de artă populară confecționate pentru uz casnic, jucării, costume naționale etc.

Toate aceste materiale trebuie să sosească la Ministerul Învățămîntului — Direcția activității educative — pînă la 10. X. a. c. Insistăm asupra respectării acestui termen, pentru a putea expedia lucrările la expoziție în timp util.

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

La primul consiliu pedagogic

La Școala medie nr. 1 „Al. Sahia” din Tirnăveni s-a ținut de curînd primul consiliu pedagogic din noul an școlar. Cu acest prilej au fost discutate sarcinile ce revin colectivului didactic în perioada imediat următoare pentru a se asigura de la început muncii instructiv-educative un caracter susținut, ritmic.

Astfel, s-a subliniat necesitatea ca dirigintii fiecărei clase să organizeze cu elevii lor, la prima oră de dirigiență, discuții în care, pornind de la rezultatele dobîndite în anul trecut, să-i mobilizeze la o muncă însușită pentru însușirea cunoștințelor, să le arate însemnătatea unei comportări cît mai juste în școală și în afara ei. S-a menționat

totodată că este necesar să se intensifice mai mult legătura învățătorilor și profesorilor cu organizațiile U.T.M. și de pionieri și cu părinții.

Pentru prima zi de cursuri, școala a fost împodobită sîrbătorește. Intrînd în clasele luminoase, pline de cărți și de flori, în laboratoarele în care totul este pregătit pentru o muncă interesantă și rodnică, profesorii și elevii își vor relua activitatea hotărîți să obțină noi realizări, noi succese.

ȘTEFAN COVRIG
Tirnăveni

Pregătiri pentru munca practică

În cadrul pregătirilor pentru bunul mers al muncii în noul an școlar, personalul didactic de la Centrul școlar de

construcții din Iași acordă o atenție deosebită organizării practicii elevilor din perioada de toamnă.

Alcătuind planul de desfășurare a practicii, profesorii au hotărît ca elevii să fie organizați în echipe și repartizați, conform graficului de rotație, la principalele șantieri din oraș și din regiune. Pe șantier activitatea echipelor de elevi va fi condusă de către muncitori de înaltă calificare și coordonată de către inginerii care predau lecțiile de tehnologie.

Nivelul calificării ucenicilor va fi verificat pe baza lucrărilor de construcții și instalații tehnico-sanitare pe care aceștia le vor executa integral, urmărindu-se în ce măsură își însușesc ei noile procedee de muncă utilizate în construcții.

M. FLORU